

Utkast till lagrådsremiss

Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm Klicka här för att ange datum.

Klicka här för att ange namnunderskrift1.

*Klicka här för att ange namnunderskrift2.
(Justitiedepartementet)*

Det huvudsakliga innehållet i utkastet till lagrådsremiss

I utkastet till lagrådsremiss lämnas förslag som syftar till att uppmuntra nyanlända ungdomar att studera på gymnasial nivå. Det föreslås att

- den som påbörjat utbildning på gymnasial nivå och som ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen) eller på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet enligt utlänningslagen (2005:716) ska kunna få ett uppehållstillstånd med en längre giltighetstid
- när grunden för tillståndet har upphört ska utlänningen kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för att ha möjlighet att fortsätta sina studier
- den som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå
- det ska vara möjligt för den som har fått ett längre eller ett beviljat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå att beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning även under en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla.

I utkastet föreslås också vissa övriga ändringar i den tillfälliga lagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2017.

Innehållsförteckning

1	Beslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.....	6
2.2	Förslag till lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	19
2.3	Förslag till lag om ändring i lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	22
2.4	Förslag till lag om ändring i lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	23
2.5	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	24
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	29
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	30
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning	31
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning	32
3	Ärendet och dess beredning	33
4	Längre uppehållstillstånd för studier	33
4.1	Längre uppehållstillstånd för den vars tillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen.....	34
4.2	Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015	37
4.3	Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd efter den 24 november 2015	39
5	Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå	40
5.1	Ett tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen	40
5.1.1	Studier på introduktionsprogram	40
5.1.2	Studier på nationella program eller motsvarande.....	41
5.2	Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket senast den 24 november 2015 och som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet	42

5.3	Ensamkommande barn vars ursprungliga ansökan har registrerats senast den 24 november 2015 och som hunnit bli vuxna när en ny ansökan om uppehållstillstånd prövas	44
5.4	Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket efter den 24 november 2015	45
5.4.1	Studier på introduktionsprogram	45
5.4.2	Studier på nationella program eller motsvarande.....	46
6	Uppehållstillstånd för fortsatta studier	47
6.1	Studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande	47
6.2	Studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan	48
7	Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning	49
8	När ska ansökan vara gjord?	50
9	Återkalla uppehållstillstånd.....	50
10	En ny lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.....	51
11	Följdändringar i etableringslagen och bosättningslagen	52
12	Ytterligare ändringar i den tillfälliga lagen	53
12.1	När kan permanent uppehållstillstånd vägras?	53
12.2	Tidsbegränsat uppehållstillstånd för flyktingar	54
12.3	Undantag från försörjningskravet om sökanden är ett barn.....	54
12.4	Överklagande av beslut	55
13	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	55
14	Kostnader och andra konsekvenser	58
15	Författningskommentar	60
15.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.....	60
15.2	Förslaget till lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.....	74
15.3	Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	80
15.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	84
15.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	84
15.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning	85
15.7	Förslaget till lag om ändring i lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.....	85

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige,
2. lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå,
3. lag om ändring i lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå,
4. lag om ändring i lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå,
5. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
6. lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare,
7. lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare,
8. lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, och
9. lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

dels att 5–8, 10, 12, 15, 17, 18 och 19 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tretton nya paragrafer, 16 a–16 i, 17 a och 20–22 §§ och närmast före 16 a, 16 c–16 i och 20–22 §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas två nya punkter, 6 och 7, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) ska i stället för vad som anges i tredje stycket den paragrafen vara tidsbegränsat.

Om utlänningen är flykting ska uppehållstillståndet gälla i tre år, om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket på kortare tid än tre år ska, om inte annat följer av 17 eller 18 §, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat. Det nya tillståndet ska gälla i tretton månader.

Om inte något annat följer av 18 §, ska ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) i stället för vad som anges i tredje stycket den paragrafen vara tidsbegränsat.

Om utlänningen är flykting ska uppehållstillståndet gälla i tre år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket på kortare tid än tre år ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat, om inte något annat följer av 17 eller 18 §. Det nya tillståndet ska gälla i tre år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den

Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande ska uppehållstillståndet gälla i tretton månader. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket ska, om inte annat följer av 17 eller 18 §, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat. Det nya tillståndet ska gälla i två år, om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande ska uppehållstillståndet gälla i tretton månader, om inte något annat följer av 16 a §. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat, om inte något annat följer av 17 eller 18 §. Det nya tillståndet ska gälla i två år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

6 §

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 utlänningslagen (2005:716) ska, om den person som utlänningen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 §, beviljas om flyktingen bedöms ha välgrundade utsikter att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Vid tillämpning av 5 kap. 17 a § andra stycket utlänningslagen får uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 b samma lag vägras om någon av makarna eller samborna är under 21 år.

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § utlänningslagen ska inte beviljas om den person som utlänningen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 §.

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 utlänningslagen (2005:716) ska, om den person som utlänningen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §, beviljas om flyktingen bedöms ha välgrundade utsikter att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Vid tillämpning av 5 kap. 17 a § andra stycket utlänningslagen får uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 b samma lag vägras om någon av makarna eller samborna är under 21 år.

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § utlänningslagen ska inte beviljas om den person som utlänningen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §.

7 §

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 eller 3 a § utlänningslagen (2005:716) ska inte beviljas om den person som utlänningsen åberopar anknytning till är en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 §.

Om den som utlänningsen åberopar anknytning till fick sin ansökan om uppehållstillstånd registrerad hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare ska dock uppehållstillstånd beviljas

1. enligt 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen, och
2. i samma utsträckning som uppehållstillstånd ska beviljas enligt 6 § första stycket för den som åberopar anknytning till en flykting.

8 §

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 utlänningslagen (2005:716) på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 § ska, i stället för vad som anges i 5 kap. 3 § tredje stycket och 8 § utlänningslagen, gälla för samma tid som uppehållstillståndet för den person som det åberopas anknytning till.

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 utlänningslagen (2005:716) på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a § ska, i stället för vad som anges i 5 kap. 3 § tredje stycket och 8 § utlänningslagen, gälla för samma tid som uppehållstillståndet för den person som det åberopas anknytning till.

10 §

Kraven i 9 § gäller inte om den person som utlänningsen åberopar anknytning till är ett barn.

Kraven i 9 § gäller heller inte om sökanden är ett barn som har fötts i Sverige och den som barnet åberopar anknytning till är förälder till barnet och sammanbor med barnet i Sverige.

Om den person som utlänningsen åberopar anknytning till har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande eller förklarats vara flykting eller alternativt skyddsbehövande gäller kraven i 9 § endast om

1. ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter att den person som utlänningsen åberopar anknytning till har beviljats uppe-

hållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande eller förklarats vara flykting eller alternativt skyddsbehövande,

2. familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har en särskild anknytning till, eller

3. utlänningen och den person som utlänningen åberopar anknytning till inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

12 §

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska, *om inte annat följer av 17 eller 18 §*, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i två år.

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a eller 18 §*. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i två år, *om inte något annat följer av 16 a, 17 eller 18 §*.

15 §

Ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska, *om inte annat följer av 17 eller 18 §*, även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a eller 18 §*. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a, 17 eller 18 §*.

Längre uppehållstillstånd för studier

16 a §

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska i stället för vad som följer av 5, 12 eller 15 § bestämmas i enlighet med tredje stycket om utlänningen

1. har fyllt 17 men inte 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid

på en annan motsvarande utbildning,

3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och

4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Detsamma ska gälla för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet om barnet

1. har fyllt 17 år,

2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, och

3. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningsens individuella studieplan, eller, om utlänningsen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får giltighetstiden bestämmas enligt tredje stycket även om utlänningsen inte studerar på heltid.

16 b §

Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska vara fyra år, om

1. barnets första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. barnet har fyllt 17 år,

3. barnet studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, och

4. barnet inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

16 c §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § ska beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. har fyllt 18 men inte 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan,
3. inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och

4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Detsamma ska gälla för en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Den nedre åldersgränsen ska dock vara 17 år. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska den nedre åldersgränsen också vara 17 år.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska uppehållstillståndet dock gälla i 24 månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

16 d §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har

tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 c eller 16 h § ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2–4. Detsamma ska gälla för en utlänning som uppfyller villkoren i 16 a § första stycket och som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningsens individuella studieplan, eller, om utlänningsen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningsen inte studerar på heltid.

16 e §

En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningsens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningsen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, och

3. utlänningsen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

4. utlänningsen inte utgör ett hot

mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Ett beslut om av- eller utvisning får inte verkställas innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

16 f §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett längre tillstånd enligt 16 b § eller ett uppehållstillstånd enligt 16 e § ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningsens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs,

3. utlänningen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

4. utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier

16 g §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d § och som inte har fullföljt sin utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon inte har fyllt 25 år, uppfyller förutsättningarna i 16 a § första stycket 2–4 och aktivt har deltagit i utbildningen.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

16 h §

En utlänning som vid första prövningen av sin asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § därför att det saknades ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
3. inte utgör ett hot mot allmän

ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning

16 i §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d eller 16 g § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

17 §

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § ska när tiden för det tidsbegränsade tillståndet har löpt ut beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska, såvida inte något annat följer av 17 a §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första

övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

17 a §

Uppehållstillstånd får vägras i fall som avses i 17 § om utlänningen

1. utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet, eller

2. har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet.

18 §

Ett utländskt barn som ska beviljas ett uppehållstillstånd som ska tidsbegränsas enligt 5, 12 eller 15 § får ges ett permanent uppehållstillstånd om det vid en samlad bedömning av barnets situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

Ett utländskt barn som ska beviljas ett uppehållstillstånd som ska tidsbegränsas enligt 5, 12, 15, eller 16 a § får ges ett permanent uppehållstillstånd om det vid en samlad bedömning av barnets situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

19 §

Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 § eller ansöker om

Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 §, som ansöker om

permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

Skyldighet att redovisa studieaktivitet

20 §

En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.

Återkallelse av uppehållstillstånd

21 §

Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Överklagande

22 §

Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som ett beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716).

6. Trots punkt 2 ska 16 b, 16 e, 16 f och 20–22 §§ tillämpas i ärenden där ett barns ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare.

7. Trots punkt 5 gäller lagen fortfarande för överklagande av beslut som har fattats enligt någon av 16 c–17 a §§ eller 21 §§ denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

2.2 Förslag till lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs följande.

Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

1 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 c eller 16 h § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd enligt 3 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst till den dag lagen upphör att gälla.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier

2 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller som har haft ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ den lagen, eller enligt 1 §, och som inte har fullföljt sin utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
3. aktivt har deltagit i utbildningen, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

3 § En utlänning som vid första prövningen av sin asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige därför att det saknades ett ordnat mottagande i hemlandet, och som inte

har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
3. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Upphållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

Upphållstillstånd efter fullföljd utbildning

4 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

Permanent uppehållstillstånd

5 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Upphållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

6 § Upphållstillstånd får vägras i fall som avses i 5 § om utlänningen

1. utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet, eller
2. har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet.

När ansökan om uppehållstillstånd ska vara gjord

7 § Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 1–4 §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 5 §.

Skyldighet att redovisa studieaktivitet

8 § En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ den lagen eller enligt 1 § ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.

Återkallelse av uppehållstillstånd

9 § Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–3 §§, får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Överklagande

10 § Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som ett beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716).

1. Denna lag träder i kraft den 20 juli 2019.

2. Lagen upphör att gälla den 20 januari 2023.

3. Trots punkt 2 gäller 5 och 6 §§ fortfarande för en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket före den 20 januari 2023 om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 g §§ eller 16 i § den lagen eller enligt 1, 2 eller 4 § och senast vid den tidpunkten fullföljt sin utbildning.

4. Trots punkt 2 gäller lagen fortfarande för överklagande av beslut som har fattats enligt denna lag.

2.3 Förslag till lag om ändring i lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs att 1, 2 och 3 §§ lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå (xxxx:xxx) ska upphöra att gälla den 20 december 2021.

2.4 Förslag till lag om ändring i lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå (xxxx:xxx) ska upphöra att gälla den 20 juli 2022.

2.5 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716) att 5 kap. 8, 16, 17 a och 18 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

3 a §¹

Uppehållstillstånd får, om inte annat anges i 17 § andra stycket, ges till

1. en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges,

2. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet,

3. en utlänning som är förälder till och vårdnadshavare för samt sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige,

4. en utlänning som ska utöva umgänge, som inte är av begränsad omfattning, med ett barn som är bosatt i Sverige, och

5. en utlänning som har svenskt ursprung eller som under lång tid har vistats i Sverige med uppehållstillstånd.

Om en utlänning har getts uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också ges till utlänningens ogifta barn.

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänning som

1. är adopterad i Sverige i vuxen ålder,

2. är anhörig till en utlänning som är flykting eller annan skyddsbehövande, eller

3. på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

Av 6 § andra stycket och 7 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 om utlänningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 § den lagen.

Av 6 § andra stycket och 7 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019, om utlänningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd* som har tidsbegränsats enligt 5

¹ Senaste lydelse 2016:753

eller 16 a § den lagen.

8 §²

Ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 3 § första stycket 1 eller 3 a § första stycket 1 ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, såvida inte

1. utlänningen sammanbott utomlands med sin make eller sambo under en längre tid, eller

2. det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 § den lagen.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a § den lagen.

11 §

Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas om det finns ett hinder, som inte är bestående, mot att ett avvisnings- eller utvisningsbeslut verkställs.

I 16 a och 16 b §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige finns bestämmelser om uppehållstillståndets längd som gäller under perioden 1 juni 2017–19 juli 2019 för barn som beviljas uppehållstillstånd för att det saknas ordnat mottagande i hemlandet.

16 §³

En utlänning som med stöd av 8 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning får beviljas ett nytt tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd på den grunden endast om förhållandet består.

En utlänning som har familjeanknytning enligt 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket och som har haft tids-

² Senaste lydelse 2016:753

³ Senaste lydelse 2016:753

begränsat uppehållstillstånd i två år får ges ett permanent uppehållstillstånd. Om det finns särskilda skäl, får permanent uppehållstillstånd ges före tvåårsperiodens slut.

Har ett förhållande upphört får uppehållstillstånd ändå ges, om

1. utlännningen har särskild anknytning till Sverige,
2. förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlännningen, eller utlännningens barn, utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, eller
3. andra starka skäl talar för att utlännningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 § den lagen.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har ett *uppehållstillstånd enligt 16 c §* eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a § den lagen.

17 a §⁴

Uppehållstillstånd får vägras i sådana fall som avses i 3 §, om

1. oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för att få uppehållstillståndet,
2. en utlännning adopterats eller ett äktenskap ingåtts eller ett samboförhållande inletts uteslutande i syfte att ge utlännningen rätt till uppehållstillstånd, eller

3. om utlännningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillstånd får vägras även i sådana fall som avses i 3 § första stycket 1 eller 2 b, om

1. makarna eller samborna inte lever tillsammans eller inte har sådan avsikt,
2. den person till vilken anknytning åberopas eller utlännningen som sökt uppehållstillstånd är gift eller sambo med någon annan, eller
3. någon av makarna eller samborna är under 18 år.

Uppehållstillstånd får vägras i sådana fall som avses i 3 §, om

1. oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för att få uppehållstillståndet,
2. en utlännning adopterats eller ett äktenskap ingåtts eller ett samboförhållande inletts uteslutande i syfte att ge utlännningen rätt till uppehållstillstånd, eller

3. utlännningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

⁴ Senaste lydelse 2016:753

Vid bedömningen av om uppehållstillstånd bör vägras ska hänsyn tas till utlänningsens övriga levnadsomständigheter och familjeförhållanden.

Under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 gäller den avvikelse från andra stycket 3 som följer av 6 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige om utlänningsen återopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 § den lagen.

Under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 gäller den avvikelse från andra stycket 3 som följer av 6 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige om utlänningsen återopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §* den lagen.

18 §⁵

En utlännings som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan om uppehållstillstånd får inte bifallas efter inresan.

Första stycket gäller dock inte om

1. utlänningsen har rätt till uppehållstillstånd här som flykting eller annan skyddsbehövande enligt 1 § eller kan beviljas uppehållstillstånd här med stöd av 21 kap. 2, 3 eller 4 §,

2. utlänningsen med stöd av 6 § bör beviljas uppehållstillstånd här,

3. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats en utlännings med familjeanknytning med stöd av 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket,

4. utlänningsen kan beviljas eller har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd här med stöd av 15 §,

5. utlänningsen enligt 3 § första stycket 1–4, 3 a § första stycket 1–4 eller andra stycket har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att utlänningsen reser till ett annat land för att ge in ansökan där,

6. utlänningsen har rätt till uppehållstillstånd med stöd av 3 § första stycket 5,

7. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som med stöd av 10 § har beviljats en utlännings i fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket,

8. utlänningsen kan beviljas uppehållstillstånd enligt 15 a eller 15 d §,

9. utlänningsen med stöd av 10 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning,

10. utlänningsen har rätt till uppehållstillstånd enligt 2 a eller 2 d §, eller

11. det annars finns synnerliga skäl.

⁵ Senaste lydelse 2016:753

Första stycket gäller inte heller om utlänningen har beviljats en visering för att besöka en arbetsgivare i Sverige eller är undantagen från kravet på visering om han eller hon ansöker om ett uppehållstillstånd för arbete inom ett slag av arbete där det råder stor efterfrågan på arbetskraft. En ytterligare förutsättning är att arbetsgivaren skulle förorsakas olägenheter om utlänningen måste resa till ett annat land för att ge in ansökan där eller att det annars finns särskilda skäl.

Vid skälighetsbedömningen enligt andra stycket 5 ska konsekvenserna för ett barn av att skiljas från sin förälder särskilt beaktas, om det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen gjorts före inresan i Sverige.

I fråga om uppehållstillstånd för en utlänning som ska avvisas eller utvisas enligt ett beslut som har fått laga kraft gäller föreskrifterna i 15 a och 20 §§ samt 12 kap. 16 b, 16 c och 18–20 §§.

I 19 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige föreskrivs ytterligare undantag från första stycket under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019.

I 7 § lagen (2016:000) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå föreskrivs ytterligare undantag från första stycket under perioden 20 juli 2019–19 januari 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 juli 2019 i fråga om 5 kap. 18 § och i övrigt den 1 juni 2017.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §⁶

Lagen gäller en nyanländ som har fyllt 20 men inte 65 år och som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om uppehållstillståndet har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen, eller

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen.

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, eller

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

⁶ Senaste lydelse 2012:1000.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS xxxx:xxx

Föreslagen lydelse

2 §

Lagen gäller en nyanländ som har fyllt 20 men inte 65 år och som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om uppehållstillståndet har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, *eller*

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen,

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, *eller*

5. *någon av 1–4 §§ lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.*

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 20 juli 2019.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Lagen gäller en nyanländ som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om det har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen, eller

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen.

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, eller

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS xxxx:xxx

Föreslagen lydelse

2 §

Lagen gäller en nyanländ som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om det har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, *eller*

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen,

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, *eller*

5. någon av 1–4 §§ lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 20 juli 2019.

3 Ärendet och dess beredning

Förra höstens flyktingsituation har inneburit och innebär fortfarande påfrestningar för Migrationsverket, andra berörda myndigheter och Sveriges kommuner. De åtgärder som regeringen har vidtagit, däribland tillfälliga ID- och gränskontroller, och den nya tillfälliga asyllagstiftningen, har tillsammans med politiska förändringar i andra länder och inom EU gjort att färre personer nu söker asyl i Sverige. Regeringen fortsätter att arbeta för att etableringen ska förbättras och kapaciteten i mottagandet stärkas där det behövs. Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen) trädde i kraft den 20 juli 2016 och ska gälla i högst tre år. När lagen gällt i två år kommer regeringen bedöma behovet av att lagen gäller även under det sista året. Lagen innebär att det svenska regelverket om möjlighet att beviljas uppehållstillstånd i Sverige tillfälligt anpassas till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner.

Den tillfälliga lagen innehåller bl.a. bestämmelser om att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas en utlänning som vid förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd kan försörja sig genom anställning eller näringsverksamhet. För den som är under 25 år gäller detta endast om personen har fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande.

Det är ur integrationssynpunkt av stort värde att unga nyanlända genomgår utbildning på gymnasial nivå. Såväl för den enskildes möjlighet att få ett arbete som för den svenska arbetsmarknaden, där behovet av gymnasiekompetent arbetskraft är stor, t.ex. inom äldreomsorgen och byggbranschen är det positivt om ungdomar fullföljer sin utbildning. I förarbetena till den tillfälliga lagen aviseras att regeringen i syfte att uppmuntra till utbildning på gymnasial nivå ska återkomma med ett förslag som innebär att längre uppehållstillstånd kan beviljas ungdomar som studerar på gymnasial nivå och sköter sina studier.

Inom Justitiedepartementet har därför ett utkast till lagrådsremiss utarbetats. [Utkastet har remissbehandlats. En sammanfattning av utkastets innehåll finns i *bilaga 1* och utkastets lagförslag finns i *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3* och en sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr.....).]

4 Längre uppehållstillstånd för studier

Bedömning: En utlänning som studerar i gymnasieskolan eller motsvarande bör i vissa fall ha möjlighet att få ett längre uppehållstillstånd än vad han eller hon annars hade fått. Det bör gälla såväl vid den första prövningen av utlänningens asylansökan som vid ansökan om förlängning av tillståndet.

Skälen för bedömningen: Huvudregeln enligt den tillfälliga lagen är att de som beviljas uppehållstillstånd i Sverige beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd. Den som kan försörja sig genom arbete eller näringsverksamhet kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd när det tidsbegränsade tillståndet löper ut. För den som är under 25 år krävs att han eller hon har fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande för att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas enligt bestämmelsen. Detta för att motverka att ungdomar börjar arbeta i stället för att gå i skolan. Det är ur integrationssynpunkt av stort värde att unga nyanlända genomgår utbildning på gymnasial nivå. En fullföljd gymnasieutbildning förkortar tiden för nyanländas etablering i samhället. Det finns alltså starka skäl att uppmuntra till sådan utbildning. En alternativt skyddsbehövande beviljas enligt den tillfälliga lagen ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller i tretton månader. Att inte veta om uppehållstillståndet kommer att förlängas och därmed inte veta om påbörjade studier kommer att kunna avslutas kan få till följd att den nyanlända avstår från att påbörja studier. En utlänning som studerar i gymnasieskolan eller motsvarande bör därför ha möjlighet att få ett längre uppehållstillstånd i vissa fall.

Alla nyanlända ungdomar kommer inte att gå i gymnasieskolan vid den första prövningen av asylansökan. För att även de som har påbörjat studier på gymnasial nivå först efter att uppehållstillstånd beviljats ska kunna känna sig säkra på att hinna slutföra sina studier bör det finnas en möjlighet att beviljas ett längre uppehållstillstånd även vid prövningen av om ett nytt uppehållstillstånd ska beviljas.

Rätten till ett längre uppehållstillstånd för den som studerar i gymnasieskolan bör alltså finnas både vid den första prövningen av utlänningens asylansökan och vid ansökan om förlängning av tillståndet.

4.1 Längre uppehållstillstånd för den vars tillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen

Förslag: Den som beviljas ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, och vars uppehållstillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen, ska kunna få ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade gällt enligt den tillfälliga lagen om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl ska en längre giltighetstid kunna beslutas även om sökanden inte studerar på heltid.

Skälen för förslaget: Ungdomar som fått sitt uppehållstillstånd tidsbegränsat enligt den tillfälliga lagen och som studerar på gymnasial nivå bör under vissa förutsättningar kunna komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd. De som får sina uppehållstillstånd tidsbegränsade enligt den tillfälliga lagen, och som alltså bör komma i fråga, är skyddsbehövande och personer som beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av bestående verkställighetshinder. Att även vissa andra ungdomar som kommit till Sverige som ensamkommande barn i vissa fall bör kunna komma i fråga för ett längre tillstånd behandlas i avsnitt 4.2 och 4.3.

Med studier på gymnasial nivå avses utbildning i gymnasieskola, gymnasiesärskola, utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvux) samt allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola.

För att kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd bör det krävas att den sökande har påbörjat sina studier. En asylsökande får påbörja studier i gymnasieskola och gymnasiesärskola fram till att han eller hon fyller 18 år. Däremot är det inte möjligt för någon utan uppehållstillstånd att påbörja studier vid komvux, särvux eller vid en folkhögskola. De som kan komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd vid Migrationsverkets första prövning av en asylansökan är därmed de som studerar i gymnasieskola eller i gymnasiesärskola. Den som har beviljats ett uppehållstillstånd har möjlighet att påbörja studier i gymnasieskola och i gymnasiesärskola t.o.m. det första kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år och därefter kan studier bedrivas på komvux och särvux. Den som har beviljats ett uppehållstillstånd har också möjlighet att studera på folkhögskola efter att han eller hon har fyllt 18 år. Vid prövningen av om ett nytt uppehållstillstånd ska beviljas bör därför även studier på gymnasial nivå inom komvux, särvux och folkhögskola kunna ligga till grund för ett längre uppehållstillstånd.

I gymnasieskolan finns två sorters program, introduktionsprogram och nationella program. Den som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program har möjlighet att gå på introduktionsprogram för att få sådan behörighet. I princip alla nyanlända som påbörjar gymnasiestudier gör det på ett introduktionsprogram. Det är av stort värde för nyanländas etablering på arbetsmarknaden att de efter introduktionsprogrammen går över till ett nationellt program och sedan fullföljer en gymnasieutbildning, dvs. får ett examensbevis eller studiebevis från ett nationellt program. För den som inte har fyllt 25 år är en fullföljd gymnasieutbildning dessutom en förutsättning för att kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd vid försörjning. Avsikten med regleringen är att de som är under 25 år ska ges en möjlighet att fullfölja en gymnasieutbildning och på så sätt kunna beviljas permanent uppehållstillstånd om de kan försörja sig. Det bör därför finnas en tydlig koppling till arbete och försörjning i regelverket. Introduktionsprogram kan vara av väldigt varierande längd och alla som studerar på introduktionsprogram går inte vidare till ett nationellt program. Det är viktigt att skapa ytterligare incitament att påbörja studier på ett nationellt program. Utgångspunkten bör därför vara att det ska krävas studier på ett nationellt program för att kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd. I vissa fall bör det dock vara möjligt att beviljas uppehållstillstånd för

studier på gymnasial nivå även för studier på ett introduktionsprogram (se avsnitt 5.1.1).

På nationella program i gymnasieskola och gymnasiesärskola motsvarar studierna alltid heltidsstudier. Likaså på den allmänna kursen på gymnasial nivå vid folkhögskola. På komvux och särsvux kan studier på gymnasial nivå däremot bedrivas även på deltid. För att komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd bör det normalt krävas att utlänningen studerar på heltid. Det kan emellertid finnas personer som på grund av sjukdom eller av andra skäl är förhindrade att studera på heltid. Det kan också förekomma att någon endast behöver komplettera en utländsk utbildning och att en sådan komplettering inte kan ske på heltid. Det bör därför finnas en möjlighet att, om det finns särskilda skäl, bevilja en utlänning ett längre uppehållstillstånd även om han eller hon inte studerar på heltid.

I förarbetena till den tillfälliga lagen anges att det är rimligt att den som har fullföljt en utbildning på gymnasial nivå får en viss tid på sig att etablera sig på arbetsmarknaden och att det förlängda tillståndet därför bör ha en giltighetstid som motsvarar sex månader utöver tiden för utlänningens utbildning. I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och inom komvux och särsvux finns krav på att en individuell studieplan ska upprättas för varje elev. Hur lång tid en utbildning är beräknad att pågå för en enskild elev framgår av den individuella studieplanen. Något motsvarande krav på en individuell studieplan finns inte när det gäller deltagare i allmän kurs på folkhögskola, däremot har dessa deltagare ett motsvarande planeringsdokument. Studieplanen, eller det motsvarande planeringsdokumentet, kan revideras under utbildningens gång om det visar sig att den studerande behöver mer tid för att fullfölja sin utbildning. Uppehållstillståndets giltighetstid bör därför bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår på utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Att det finns en möjlighet till längre uppehållstillstånd för gymnasieungdomar, som studerar på nationella program, gör att det kan bli fråga om olika långa uppehållstillstånd för medlemmar i samma familj. För att undvika att barn blir ensamma kvar i landet om familjemedlemmarnas skyddsskäl har upphört vid en prövning av om ett nytt uppehållstillstånd ska beviljas bör den studerande, för att kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd, ha fyllt 17 år. Eftersom familjemedlemmarna enligt den tillfälliga lagen alltid kommer att beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som är giltigt i minst ett år kommer den studerande då att ha fyllt 18 år när tiden för familjemedlemmarnas tillstånd löper ut (se vidare avsnittet barnkonsekvensanalys). I och med att den som har fyllt 25 år kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd vid försörjning enligt 17 § den tillfälliga lagen även utan fullföljd gymnasieutbildning bör möjligheten att få ett längre uppehållstillstånd endast gälla den som är under 25 år. Ett sådant uppehållstillstånd bör dock kunna fortsätta att löpa efter att personen har fyllt 25 år.

Möjligheten till längre uppehållstillstånd bör bara finnas för en enda utbildning på gymnasial nivå. En förutsättning för ett längre tillstånd bör därför vara att utlänningen inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning, i

Sverige eller en motsvarande utbildning utomlands. Detta innebär att en person som fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning, eller som av en högskola har bedömts behörig till högskoleutbildning, inte bör kunna få ett längre uppehållstillstånd. För den personen finns då i stället en möjlighet att få permanent uppehållstillstånd vid arbete enligt 17 § den tillfälliga lagen.

En person som utgör en säkerhetsrisk beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med en kortare giltighetstid än vad som annars skulle gälla enligt den tillfälliga lagen. Det är inte lämpligt att en studerande som utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet ska kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd på grund av studierna.

Rätten till ett längre uppehållstillstånd bör sammanfattningsvis omfatta en utlänning som beviljas uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, och vars tillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen, om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Tillståndet bör gälla i sex månader utöver den tid som återstår på utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan.

I avsnitt 4.2 och 4.3 behandlas möjligheten för ensamkommande barn att beviljas längre uppehållstillstånd.

4.2 Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015

Förslag: Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska vara fyra år om barnets första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare och barnet har fyllt 17 år, studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Skälen för förslaget: I den tillfälliga lagen har särskild hänsyn tagits till barn genom bl.a. en övergångsbestämmelse som innebär att barn och barnfamiljer som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015 inte omfattas av lagens bestämmelser. För dem ska därför bestämmelserna i utlänningslagen tillämpas. Ett ensamkommande barn som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet beviljades tidigare i regel permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, eftersom det ansågs föreligga särskilt ömmande omständigheter. Kort innan den tillfälliga lagen trädde i kraft aviserade Migrationsverket att verket avser att ändra denna praxis.

Migrationsverket beviljar i enlighet med den aviseringen numera ensamkommande barn som är mellan 16 år och 17 och ett halvt år gamla, och som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet, ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 11 § UtIL, även om barnets ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Om ett sådant barn är under 16 år beviljar Migrationsverket alltså permanent uppehållstillstånd.

När regeringen beslutade att föreslå den tillfälliga lagen var en av utgångspunkterna att regelverket inte skulle ändras för barn och barnfamiljer som hade kommit till Sverige innan aviseringen av lagändringarna. Detta fick också ett genomslag i den nämnda övergångsbestämmelsen.

Det har gått kort tid sedan den av Migrationsverket aviserade praxisförändringen och det är därför för tidigt att dra några säkra slutsatser om hur rättsläget numera ser ut. Det är dock fråga om en grupp barn som är särskilt utsatta och som kommer att vistas i Sverige till 18 års ålder och under vistelsetiden går i skola här. I avvaktan på att rättsläget klargörs är det rimligt att göra regelförändringar som säkerställer att denna grupp, som alltså tidigare normalt fick permanent uppehållstillstånd, inte hamnar i ett sämre läge än de barn och ungdomar som omfattas av det nu aktuella förslaget om tidsbegränsade uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Även dessa barn bör därför ha möjlighet att beviljas ett längre uppehållstillstånd om de har påbörjat gymnasiestudier. Samma åldersgräns som gäller för övriga ungdomar som kan beviljas ett längre uppehållstillstånd bör gälla även för denna grupp. För att komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd bör barnet alltså ha fyllt 17 år.

Barn som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige senast den 24 november 2015 och som beviljas uppehållstillstånd på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet bör därför beviljas ett längre uppehållstillstånd om de studerar på gymnasial nivå. Det är rimligt att regelverket är något generösare för dessa barn som ju kommit till Sverige före aviseringen av den tillfälliga lagen. Därför bör ett längre tillstånd kunna beviljas redan när barnet påbörjat studier på ett introduktionsprogram. Hur länge någon studerar på ett introduktionsprogram innan han eller hon går vidare till ett nationellt program eller motsvarande varierar från individ till individ och är svårt att avgöra i förväg. En rimlig tid för det förlängda tillståndet bedöms vara fyra år.

Mot bakgrund av att förslaget endast kommer att omfatta barn som kommit till Sverige senast den 24 november 2015 kommer de flesta redan ha hunnit få ett första uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL innan de nu aktuella lagändringarna träder i kraft. I något fall kan det dock tänkas att ett första beslut ännu inte har hunnit fattas. Bestämmelsen bör ge möjlighet till ett förlängt tillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL oavsett om det är fråga om ett första sådant beslut eller ett nytt sådant beslut när giltighetstiden har löpt ut. Eftersom den föreslagna bestämmelsen rör barn bör endast elever i gymnasieskola och i gymnasiesärskola kunna komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd.

Med tanke på åldern på de som kan komma i fråga för tillståndet är det inte sannolikt att någon av dem redan skulle ha fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det saknas därför skäl att ställa upp ett krav på att så inte ska ha skett för att tillståndet ska kunna beviljas. Det bör krävas att barnet inte utgör en hot mot allmän ordning och säkerhet.

Sammanfattningsvis bör en regel med den beskrivna innebörden tas in i den tillfälliga lagen.

4.3 Längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd efter den 24 november 2015

Förslag: En utlänning som beviljas ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna få ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade gällt. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 17 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan.

Skälen för förslaget: Ensamkommande barn är en särskilt utsatt grupp. Ett ensamkommande barn som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet beviljades tidigare i regel permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § UtIL eftersom det ansågs föreligga särskilt ömmande omständigheter. Migrationsverket beviljar numera ensamkommande barn som är mellan 16 år och 17 och ett halvt år gamla, och som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet, ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 11 § UtIL. I avsnitt 4.2 föreslås att ensamkommande barn som ansökt om uppehållstillstånd senast den 24 november 2015 ska få ett längre uppehållstillstånd om barnet har fyllt 17 år och studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan. Även ensamkommande barn som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige efter den 24 november 2015 och som beviljas uppehållstillstånd på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet bör kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd i vissa fall, om barnet har fyllt 17 år. Eftersom den föreslagna bestämmelsen rör barn bör endast elever i gymnasieskola och i gymnasiesärskola kunna komma i fråga för ett längre uppehållstillstånd. För att skapa ytterligare incitament att påbörja studier på ett nationellt program bör dessa barn kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd om de studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan. Den som kan komma i fråga för tillståndet kommer aldrig att kunna vara äldre än 18 år. Det saknas därför skäl att i lagtext ange någon övre åldersgräns för att kunna få detta uppehållstillstånd. Med tanke på åldern på de som kan komma i fråga för tillståndet är det inte sannolikt att någon av dem redan skulle ha fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det saknas

därför skäl att ställa upp ett krav på att så inte ska ha skett för att tillståndet ska kunna beviljas. Det bör krävas att barnet inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

En regel med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen. I avsnitt 5.4.1 behandlas möjligheten för ensamkommande barn att beviljas uppehållstillstånd för studier på introduktionsprogram.

5 Upphållstillstånd för studier på gymnasial nivå

5.1 Ett tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen

5.1.1 Studier på introduktionsprogram

Förslag: En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av skyddsskäl, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetshinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, ska kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle ha beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter ska den nedre åldersgränsen dock vara 17 år. Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle ha beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter ska uppehållstillståndet dock gälla i 24 månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Skälen för förslaget: I gymnasieskolan finns två sorters program, introduktionsprogram och nationella program. Den som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program har möjlighet att gå på introduktionsprogram för att få sådan behörighet. I avsnitt 4.1 föreslås att en utlänning som har påbörjat studier på ett nationellt program ska kunna få ett längre uppehållstillstånd än vad som annars hade gällt enligt den tillfälliga lagen för att säkerställa att han eller hon ska hinna slutföra sina studier. I princip alla nyanlända som påbörjar gymnasiestudier gör det på ett introduktionsprogram. Det är av stort värde för nyanländas etablering på arbetsmarknaden att de efter introduktionsprogrammen går över till ett nationellt program och sedan fullföljer en gymnasieutbildning, dvs. får ett examensbevis eller

studiebevis från ett nationellt program. För den som inte har fyllt 25 år är en fullföljd gymnasieutbildning dessutom en förutsättning för att kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd vid försörjning. För att säkerställa att en utlänning som har påbörjat studier på ett introduktionsprogram kan fortsätta med sina studier och därmed kunna få behörighet till ett nationellt program bör en utlänning, som har haft ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, som inte har hunnit påbörja studier på ett nationellt program när uppehållstillståndet upphör att gälla, ha möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram. Detta bör gälla även om grunden för det tidigare tillståndet har upphört. Förutsättningarna bör vara att utlänningen studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. För att barn inte ska behöva riskera att bli ensamma kvar i Sverige bör den nedre åldersgränsen vara 18 år. Om grunden för det tidigare tillståndet kvarstår bör dock den nedre åldersgränsen vara 17 år. Den övre åldersgränsen bör även i dessa fall vara 25 år. Det nya tillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om grunden för det tidigare tillståndet kvarstår bör dock tillståndstiden vara 24 månader. För att ytterligare stärka incitamenten att påbörja studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande bör ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram bara kunna beviljas en gång. En regel med den beskrivna innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen. I avsnitt 5.4.1 behandlas frågor om möjlighet för vissa andra utlänningar som kommit till Sverige som ensamkommande barn att få uppehållstillstånd i motsvarande situationer.

5.1.2 Studier på nationella program eller motsvarande

Förslag: Den som har haft ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Ett sådant tillstånd ska beviljas om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Detsamma ska gälla den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett introduktionsprogram. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande

planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Skälen för förslaget: För att säkerställa att en utlänning som har påbörjat en utbildning på gymnasial nivå kan fullfölja den bör en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, som har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, ha möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå när det tidigare tillståndet löper ut. Detta bör gälla även om grunden för det tidigare tillståndet har upphört och också om personen utöver det tillståndet har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram. Förutsättningarna bör vara desamma som för att beviljas ett längre uppehållstillstånd på grund av studierna. För att barn inte ska behöva riskera att bli ensamma kvar i Sverige bör den nedre åldersgränsen vara 18 år. Den övre åldersgränsen bör även i dessa fall vara 25 år. Det nya tillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen. I avsnitt 5.4.2 behandlas frågor om möjlighet för vissa andra utlänningar som kommit till Sverige som ensamkommande barn att få uppehållstillstånd i motsvarande situationer.

5.2 Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket senast den 24 november 2015 och som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet

Förslag: En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Ett sådant tillstånd ska beviljas om utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller på heltid på annan motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år. Om det finns särskilda skäl ska uppehållstillståndet kunna beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid. Ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska inte få verkställas innan frågan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

Skälen för förslaget: Ensamkommande barn som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet beviljades tidigare i regel permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § UtlL eftersom det ansågs föreligga särskilt ömmande omständigheter. Som redovisas i avsnitt 4.2 beviljar Migrationsverket numera barn över 16 år, som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet, i stället ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 11 § UtlL. Om barnet inom kort ska fylla 18 år, t.ex. vid 17 och ett halvt års ålder eller äldre, fattar verket i stället ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet (verkställighetsföreskrift) och det sker även om barnets ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare.

Det har gått kort tid sedan den av Migrationsverket aviserade praxisförändringen och det är därför för tidigt att dra några säkra slutsatser om hur rättsläget numera ser ut. Det är dock fråga om en grupp barn som är särskilt utsatta och som kommer att vistas i Sverige till 18 års ålder och under vistelsetiden går i skola här. I avvaktan på att rättsläget klagörs är det rimligt att göra regelförändringar som säkerställer att denna grupp, som alltså tidigare normalt fick permanent uppehållstillstånd, inte hamnar i ett sämre läge än de barn och ungdomar som omfattas av det nu aktuella förslaget om tidsbegränsade uppehållstillstånd för gymnasiestudier. Dessa ensamkommande barn bör därför ha möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.

I avsnitt 4.2 föreslås att giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § UtlL för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska bestämmas till fyra år om barnet studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan. En utlänning som har fått, eller annars hade fått, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet bör också kunna beviljas ett uppehållstillstånd för gymnasiestudier om hans eller hennes första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Detta bör gälla oavsett om utlänningen av samma skäl har haft ett första tillstånd enligt 5 kap. 11 § UtlL eller om beslutet om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet som har fattats eller ska fattas avser utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd. Det bör krävas att utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd på gymnasial nivå ges in. I övrigt bör det krävas att utlänningen studerar i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning och att utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Det bör vara tillräckligt att utlänningen studerar på ett introduktionsprogram. De som kan komma i fråga för tillståndet kommer alltid att vara minst 17 år gamla och hinner aldrig fylla 25 år innan den nu aktuella lagstiftningen upphör att gälla. Det saknas därför skäl att i lagtext ange några åldersgränser för att kunna få detta uppehållstillstånd. Om det finns särskilda skäl bör uppehållstillstånd kunna beviljas trots att utlänningen inte studerar på heltid. Uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Ett beslut om av- eller utvisning med en uppskjuten verkställighet för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet får verkställas när beslutet har vunnit laga kraft. För det fall utlänningen har fått ett sådant beslut men har ansökt om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå bör verkställighet dock inte få ske förrän frågan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

Sammanfattningsvis bör en regel med den beskrivna innebörden tas in i den tillfälliga lagen.

5.3 Ensamkommande barn vars ursprungliga ansökan har registrerats senast den 24 november 2015 och som hunnit bli vuxna när en ny ansökan om uppehållstillstånd prövas

Förslag: En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett nytt förlängt sådant tillstånd eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för den som annars skulle få ett avvisnings- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Ett sådant tillstånd ska kunna beviljas om utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år. Om det finns särskilda skäl ska uppehållstillståndet kunna beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Skälen för förslaget: Ett ensamkommande barn vars första ansökan om uppehållstillstånd registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare kan ha hunnit få ett första uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtlL innan de nu aktuella lagändringarna träder i kraft. Om utlänningen studerar på gymnasial nivå och är under 18 år när Migrationsverket därefter prövar en ny ansökan om uppehållstillstånd från honom eller henne kommer, om villkoren i övrigt är uppfyllda, han eller hon att kunna beviljas antingen ett längre tillstånd enligt 5 kap. 11 § UtlL i enlighet med förslaget i avsnitt 4.2 eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå i enlighet med förslaget i avsnitt 5.2. Utlänningen kan emellertid, inte minst med hänsyn till Migrationsverkets handläggningstider, ha hunnit fylla 18 år vid tiden för Migrationsverkets prövning av den nya ansökan om uppehållstillstånd. Dessa utlänningar kom hit som ensamkommande barn innan den tillfälliga lagen aviserades och kommer vid detta tillfälle ha hunnit gå i skola här under en längre tid. Det är rimligt att även dessa

personer ges en möjlighet att beviljas ett fyraårigt uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.

Förutsättningarna bör i övrigt vara desamma som för den som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet. Det innebär att det bör krävas att utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning och att utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Det bör vara tillräckligt att utlänningen studerar på ett introduktionsprogram. De som kan komma i fråga för tillståndet kommer alltid att vara minst 18 år gamla och kommer inte att ha hunnit fylla 25 år innan lagstiftningen upphör att gälla. Det saknas därför skäl att i lagtext ange några åldersgränser som krav för tillståndet. Om det finns särskilda skäl bör uppehållstillståndet kunna beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid. Sammanfattningsvis bör en regel med den beskrivna innebörden tas in i den tillfälliga lagen.

5.4 Ensamkommande barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket efter den 24 november 2015

5.4.1 Studier på introduktionsprogram

Förslag: En utlänning som har haft, eller annars skulle ha beviljats, ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Skälen för förslaget: I avsnitt 4.3 föreslås att ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, och vars första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket efter den 24 november 2015, ska kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd för studier på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande. I avsnitt 4.2 föreslås att ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, och vars första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket senast detta datum, ska kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. För att beviljas ett sådant tillstånd är det tillräckligt att studera på ett introduktionsprogram. Även den vars ansökan har registrerats efter den 24 november 2015 och som har haft, eller annars

skulle ha beviljats, ett uppehållstillstånd på grund av samma typ av verkställighetshinder bör kunna komma i fråga för ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram. Föresattningarna bör vara desamma som för den vars tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen och som beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå med anledning av studier på introduktionsprogram. I likhet med för den vars ansökan registrerats senast den 24 november 2015, och som beviljas ett längre uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, bör den nedre åldersgränsen dock vara 17 år. För att ytterligare stärka incitamenten att påbörja studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande bör möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram bara kunna beviljas en gång. Uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. En regel med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen. I avsnitt 6.2 föreslås att den som enligt detta förslag har beviljats ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram ska, i vissa fall, kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på introduktionsprogram en gång om utlänningen aktivt deltar i utbildningen.

5.4.2 Studier på nationella program eller motsvarande

Förslag: En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 17 men inte 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Detsamma ska gälla den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett introduktionsprogram, dock ska den nedre åldersgränsen då vara 18 år. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Skälen för förslaget: För att säkerställa att en utlänning som har påbörjat en utbildning på gymnasial nivå kan fullfölja den bör en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ha möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå när det tidigare tillståndet löper ut. Detta bör gälla även om grunden för det tidigare tillståndet har upphört och också om personen utöver det tillståndet har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram. Även den som

enbart har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram bör kunna komma i fråga. Föresättningarna bör vara desamma som för att beviljas ett längre uppehållstillstånd för studier på nationella program eller motsvarande för den vars uppehållstillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen. Den som enbart har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram kommer alltid att vara över 18 år när det tillståndet löper ut, varför det inte finns anledning att bestämma en lägre åldergräns än så. Det nya tillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. En regel med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen.

6 Uppehållstillstånd för fortsatta studier

6.1 Studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande

Förslag: Den som har haft ett längre uppehållstillstånd på grund av studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och som inte har fullföljt utbildningen ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Ett sådant tillstånd ska beviljas om utlänningen är under 25 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. En ytterligare föresättning är att han eller hon aktivt har deltagit i utbildningen. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget. Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Skälen för förslaget: Den som har haft ett längre uppehållstillstånd på grund av studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå men som inte hunnit avsluta sina studier på denna tid bör ha möjlighet att få ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Ett tillstånd för fortsatta studier bör endast kunna beviljas om den studerande aktivt deltar i utbildningen och uppfyller samma villkor som gäller för den vars tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen och som beviljas ett längre uppehållstillstånd med anledning av studier. Eftersom alla som kan komma i fråga för ett uppehållstillstånd för fortsatta studier kommer att vara över 18 år behövs inte någon nedre åldergräns. Det bör alltså krävas att utlänningen inte har fyllt 25 år, studerar på ett nationellt

program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. För att undvika långa förlängningstillstånd bör dock ett uppehållstillstånd för fortsatta studier beviljas med längst tretton månader i taget. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen.

6.2 Studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan

Förslag: Den som vid första prövningen av sin asylansökan har beviljats ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå på grund av studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon är under 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Ett sådant uppehållstillstånd kan bara beviljas en gång.

Skälen för förslaget: I princip alla nyanlända gymnasieungdomar påbörjar sina gymnasiestudier på ett introduktionsprogram. Det största introduktionsprogrammet i gymnasieskolan är språkintröduktion. Språkintröduktion är en utbildning för nyanlända ungdomar som inte har de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket för att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. I avsnitt 5.4.1 föreslås att en utlänning som studerar på ett introduktionsprogram i vissa fall ska kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studierna på gymnasial nivå med en giltighetstid på tretton månader. Enligt förslaget ska den som annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder som består i att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet kunna få ett sådant tillstånd redan vid den första prövningen av sin asylansökan. I genomsnitt studerar nyanlända i gymnasieåldern på introduktionsprogrammet språkintröduktion i två år. Av de som börjat på språkintröduktion går en fjärdedel efter två år på ett nationellt program, och en femtedel på ett annat introduktionsprogram. Övriga kan t.ex. ha påbörjat studier på komvux eller arbeta. För att en utlänning som har påbörjat studier på ett introduktionsprogram ska kunna fortsätta med sina studier och därmed kunna få behörighet till ett nationellt program bör den som på det sättet endast har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå på grund av studier på ett introduktionsprogram i tretton månader, och som inte hunnit påbörja studier på ett nationellt program eller motsvarande när uppehållstillståndet upphör att gälla, ha möjlighet

att få ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på grund av studierna på introduktionsprogrammet. Denna möjlighet bör bara finnas för de som inte har haft ett uppehållstillstånd på någon annan grund dessförinnan. Ett tillstånd för fortsatta studier bör dessutom endast kunna beviljas om den studerande är under 25 år, studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Någon nedre åldersgräns behövs inte eftersom alla som kan komma i fråga för ett uppehållstillstånd för fortsatta studier kommer att vara över 18 år. Även det nya uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. För att ytterligare stärka incitamenten att påbörja studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande bör möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på introduktionsprogram bara finnas en gång. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen.

7 Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning

Förslag: Den som har haft ett längre uppehållstillstånd för studier, oavsett om det beviljades vid första prövningen av ansökan om uppehållstillstånd eller vid ansökan om ett nytt uppehållstillstånd, och den som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier, ska, om utbildningen har fullföljts, kunna beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

Skälen för förslaget: I förarbetena till den tillfälliga lagen anges att det är rimligt att de som har fullföljt utbildning på gymnasial nivå får en viss tid på sig att etablera sig på arbetsmarknaden och att det förlängda tillståndet därför bör ha en giltighetstid som motsvarar sex månader utöver tiden för utlänningens utbildning. Även om giltighetstiden på uppehållstillstånden bestäms till sex månader utöver den tid som återstår på utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller motsvarande, kan det förekomma att den studerande inte hinner fullfölja sin utbildning enligt planen. För att säkerställa att en utlänning alltid har sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden bör den som har haft ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller för fortsatta studier kunna få ett nytt uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Det nya tillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen.

8 När ska ansökan vara gjord?

Förslag: En ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning ska kunna bifallas trots att utlänningen vistas i Sverige.

Skälen för förslaget: Enligt huvudregeln i 5 kap. 18 § första stycket UtL ska en utlänning som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan om uppehållstillstånd får enligt den regeln inte bifallas efter inresan. En ansökan om ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning bör dock kunna bifallas trots att utlänningen vistas i Sverige. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den tillfälliga lagen.

9 Återkalla uppehållstillstånd

Förslag: Den som har ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett nationellt program eller motsvarande ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.

Ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och ett uppehållstillstånd för fortsatta studier ska kunna återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Det ska införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Skälen för förslaget: Det är viktigt att uppmuntra till studier på gymnasial nivå. Det är också viktigt att den som har fått ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier sköter sina studier, dvs. aktivt deltar i utbildningen. Gör han eller hon inte det bör det finnas en möjlighet att återkalla tillståndet.

För att Migrationsverket ska kunna kontrollera om den studerande aktivt deltar i utbildningen bör det införas en skyldighet för den studerande att varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen. Enligt 8 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska betyg efter avslutade kurser dokumenteras i en betygs katalog. En elev har enligt 9 § samma förordning rätt att få ett utdrag ur betygs katalogen. Ett sätt för den studerande att visa att han eller

hon aktivt har deltagit i utbildningen, i det fall eleven hunnit avsluta och således betygssatts i några kurser, kan därför vara att ge in ett sådant utdrag till Migrationsverket. Ett annat sätt kan vara att ge in dokumentation som visar att han eller hon har närvarat vid undervisningen eller underlag som visar att han eller hon följer sin individuella studieplan, om en sådan har upprättats, eller annars något liknande planeringsdokument. Den närmare innebörden av att aktivt delta rör detaljfrågor och bör därför inte anges i lag utan i stället i verkställighetsföreskrifter. En upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning bör tas in i den tillfälliga lagen. Kraven på den enskilde bör inte ställas högre än på andra studerande. Att någon är sjukskriven bör t.ex. kunna beaktas vid prövningen av om någon uppfyllt kravet på att aktivt ha deltagit i undervisningen. Utgångspunkten bör vara att det är sådan dokumentation som redan finns hos respektive utbildningsanordnare som ska användas. Om redovisning inte sker bör återkallelse inte få ske innan utlänningsen fått en påminnelse.

Återkallelse bör också kunna ske om förutsättningarna för att bevilja tillståndet inte längre föreligger. Det kan vara fråga om att det i efterhand kommer fram att förutsättningarna för att erhålla tillståndet inte fanns från början eller att de senare brustit.

För den som får ett längre uppehållstillstånd för studier är grunden för tillståndet inte studier. Om Migrationsverket skulle behöva återkalla det förlängda tillståndet i de fall utlänningsen bedöms ha rätt till uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap 18 § första stycket UtL skulle samtidigt ett nytt uppehållstillstånd behöva utfärdas. Migrationsverket bör ha möjlighet att avstå från att återkalla det förlängda tillståndet i sådana situationer. Det bör därför anges att uppehållstillståndet *får* återkallas i de angivna situationerna.

10 En ny lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Förslag: En tidsbegränsad lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska införas. Lagen ska innehålla bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, om uppehållstillstånd för fortsatta studier, om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om permanent uppehållstillstånd vid försörjning och om när ett sådant tillstånd får vägras, om undantag från kravet på att ansökan ska ha gjorts före inresan i landet, om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande.

Skälen för förslaget: I förarbetena till den tillfälliga lagen anges att den som har haft ett längre tillstånd för studier ska ha möjlighet att

beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning enligt 17 § i den tillfälliga lagen även en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. Det bör även vara möjligt för den som haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier både på introduktionsprogram och på nationella program eller motsvarande en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. Även möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier och ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning bör finnas kvar en tid efter att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. För tydlighets skull bör detta regleras i en särskild tidsbegränsad lag. I den lagen bör alla bestämmelser som bör vara tillämpliga efter det att den tillfälliga lagen har upphört tas in. Det innebär att det i lagen bör finnas bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, om uppehållstillstånd för fortsatta studier, om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och om permanent uppehållstillstånd vid försörjning. Vidare bör bestämmelser om när permanent uppehållstillstånd får vägras, om undantag från kravet på att ansökan ska ha gjorts före inresan i landet, om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande tas in i den nya lagen.

11 Följdändringar i etableringslagen och bosättningslagen

Förslag: Den som har beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning ska ingå i målgruppen för etableringslagen och lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Skälen för förslaget: Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, här förkortad etableringslagen, innehåller bestämmelser om ansvar och insatser som syftar till att underlätta och påskynda vissa nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Insatserna ska ge de nyanlända förutsättningar för egenförsörjning och stärka deras aktiva deltagande i arbets- och samhällslivet. Lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, här förkortad bosättningslagen, innehåller bestämmelser om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning genom anvisning till en kommun. Målgruppen för dessa lagar omfattar bl.a. utlännningar som beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring om uppehållstillstånd har beviljats enligt 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § UtlL och utlännningar som har beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning till sådana utlännningar (2 och 2 a §§ etableringslagen samt 2 och 3 §§ bosättningslagen).

De bestämmelser som föreslås om att uppehållstillstånd ska beviljas för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier och efter fullföljd utbildning utgör nya grunder för att bevilja en utlännings uppehålls-

tillstånd. Målgruppen för etableringslagen och bosättningslagen bör utvidgas så att även nyanlända som beviljats uppehållstillstånd på dessa grunder omfattas av lagarna. Den föreslagna utvidgningen begränsas av att en nyanländ endast har rätt till en etableringsplan inom ett år efter att han eller hon först folkbokfördes i en kommun samt att personer som går i gymnasieskola inte har rätt att få en etableringsplan.

Det bör noteras att det inom regeringskansliet pågår ett arbete med att se över det regelverk som gäller för vissa nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Som en del i detta arbete har promemorian Ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet (Ds 2016:35) utarbetats. I promemorian föreslås bl.a. att etableringslagen ska upphöra att gälla och ersättas av en ny lag i vilken målgruppen för etableringsinsatser inte längre omfattar personer som är 18-20 år.

12 Ytterligare ändringar i den tillfälliga lagen

12.1 När kan permanent uppehållstillstånd vägras?

Förslag: Permanent uppehållstillstånd ska kunna vägras om den sökande utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet.

Skälen för förslaget: Enligt 17 § den tillfälliga lagen kan en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, och vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon kan försörja sig genom inkomst från anställning eller näringsverksamhet. De enda som är undantagna från denna möjlighet är de under 25 år som inte fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande.

Vid prövningen av om uppehållstillstånd ska beviljas enligt utlänningslagen ska i regel hänsyn tas till om personen utgör en fara för allmän ordning och säkerhet, se t.ex. 5 kap. 17 a § UtlL. Det är inte lämpligt att den som utgör en sådan säkerhetsrisk får ett permanent uppehållstillstånd. Det bör därför framgå även av den aktuella bestämmelsen att dessa personer får undantas från möjligheten att beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

Vid prövningen av om uppehållstillstånd ska beviljas enligt utlänningslagen görs också en vandelsprövning i vissa fall, se 5 kap. 17 § UtlL. En sådan prövning bör kunna göras även vid prövningen av om permanent uppehållstillstånd ska beviljas enligt den tillfälliga lagen. Det bör alltså finnas en möjlighet att vägra permanent uppehållstillstånd om den sökande gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening

med annan misskötsamhet. En bestämmelse med den innebörden bör tas in i den tillfälliga lagen.

12.2 Tidsbegränsat uppehållstillstånd för flyktingar

Förslag: En flykting som tidigare bedömts utgöra en säkerhetsrisk ska kunna få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller i tre år om han eller hon inte utgör en sådan risk vid förlängningstillfället.

Skälen för förslaget: Enligt den tillfälliga lagen beviljas en flykting ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller i tre år om inte han eller hon bedöms utgöra en säkerhetsrisk, dvs. om inte tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Den som har haft ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på kortare tid än tre år kan vid en prövning av om nytt uppehållstillstånd ska beviljas endast få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på tretton månader, oavsett om den tidigare bedömningen visat sig vara felaktig eller om han eller hon inte längre utgör en säkerhetsrisk. För den som inte utgör en sådan risk men fortfarande är flykting bör i dessa fall uppehållstillståndets längd vara samma som flyktingar normalt får vid första prövningstillfället, dvs. tre år. Den aktuella bestämmelsen i den tillfälliga lagen bör ändras så att detta framgår.

12.3 Undantag från försörjningskravet om sökanden är ett barn

Förslag: Det ska inte ställas något försörjningskrav som villkor för uppehållstillstånd på grund av anknytning om sökanden är ett barn som har fötts i Sverige och den som barnet åberopar anknytning till är förälder till barnet och sammanbor med barnet i Sverige.

Skälen för förslaget: Enligt 9 § den tillfälliga lagen gäller som villkor för uppehållstillstånd på grund av anknytning att den person som utlänningen åberopar anknytning till kan försörja sig och utlänningen och har en bostad av tillräcklig standard och storlek för sig och utlänningen. Av 10 § framgår att undantag från försörjningskravet gäller i vissa fall. Undantag gäller om den person som utlänningen åberopar anknytning till är ett barn. Om den person som utlänningen åberopar anknytning till har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande eller förklarats vara flykting eller alternativt skyddsbehövande gäller försörjningskravet endast om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd senare än tre månader efter det att anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd. Om en ansökan görs inom tre månader får försörjningskrav ändå ställas upp dels om familjeåterförening kan ske i ett land utanför EU om den sökande eller den i Sverige bosatte har en särskild anknytning till detta land, dels om den sökande och anknytningspersonen har en nyetablerad relation.

Om en utlänning som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige får barn kommer barnet att behöva uppehållstillstånd för att vistas i Sverige. I de flesta fall kommer något av de undantag från försörjningskravet som beskrivits inte att vara tillämpligt vilket innebär att det kommer att krävas att barnets förälder kan försörja sig och barnet för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas. Det vore inte rimligt att neka barnet uppehållstillstånd i denna situation. Det finns visserligen ett utrymme för att bevilja barnet uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § UtIL på grund av särskilt ömmande omständigheter. Av Migrationsöverdomstolens praxis följer att denna bestämmelse bör tillämpas så att hänsyn tas till andra omständigheter än sådana som anses synnerligen eller särskilt ömmande om detta följer av t.ex. Europakonventionen (jfr MIG 2015:4). För att det ska stå klart att något försörjningskrav inte ska ställas om sökanden är ett barn som har fötts i Sverige och den som barnet åberopar anknytning till är förälder till barnet och sammanbor med barnet i Sverige bör dock en särskild undantagsbestämmelse införas i den tillfälliga lagen.

12.4 Överklagande av beslut

Förslag: Migrationsverkets beslut enligt den tillfälliga lagen ska få överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § UtIL.

Skälen för förslaget: Av 14 kap. 3 § UtIL framgår i vilka fall Migrationsverkets beslut enligt utlänningslagen får överklagas till en migrationsdomstol. Bland annat får Migrationsverkets beslut att avslå en ansökan om uppehållstillstånd eller att återkalla ett uppehållstillstånd överklagas till en migrationsdomstol. Det är inte möjligt att överklaga Migrationsverkets beslut om tidsbegränsat uppehållstillstånd även om sökanden har begärt att få ett längre uppehållstillstånd eftersom beslutet inte innebär ett avslag på en ansökan om uppehållstillstånd (MIG 2010:20). Av tydlighetsskäl bör en särskild överklagandebestämmelse tas in i den tillfälliga lagen som anger att Migrationsverkets beslut enligt den tillfälliga lagen också får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som enligt 14 kap. 3 § UtIL.

13 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: De nya lagförslagen i den tillfälliga lagen, utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen ska träda i kraft den 1 juni 2017. Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska träda i kraft den 20 juli 2019. Detsamma ska gälla för de nya lagförslagen i utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen som ska tillämpas efter den tillfälliga lagens giltighetstid.

Vissa av bestämmelserna i den tillfälliga lagen ska tillämpas vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd från ett barn trots att ansökan har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Det gäller bestämmelserna om längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet och uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som hunnit bli vuxna när det tidsbegränsade uppehållstillståndet på grund av verkställighetshinder löper ut. Vidare gäller det bestämmelserna om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande.

Bestämmelserna i den tillfälliga lagen ska även efter lagens giltighetstid gälla för överklagande av beslut som har fattats enligt den lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd.

Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska upphöra att gälla den 20 januari 2023. Bestämmelserna om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och om uppehållstillstånd för fortsatta studier upphör dock den 20 december 2021 och bestämmelsen om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning upphör den 20 juli 2022. Bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd ska fortfarande tillämpas på en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket före den 20 januari 2023 om utlänningen har haft ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå och utlänningen senast vid den tidpunkten har fullföljt utbildningen. Vidare ska lagen fortfarande tillämpas för överklagande av beslut som har fattats enligt lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd.

Skälen för förslaget: Det är angeläget att de nya lagförslagen i den tillfälliga lagen, utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen kan träda i kraft så snart som möjligt. Det föreslås därför att dessa lagförslag ska träda i kraft den 1 juni 2017. Lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå bör träda i kraft när den tillfälliga lagen upphör att gälla, dvs. den 20 juli 2019. Detsamma bör gälla för de nya lagförslagen i utlänningslagen, etableringslagen och bosättningslagen som ska tillämpas efter den tillfälliga lagens giltighetstid.

Av skäl som redovisas i avsnitt 4.2, 5.2 och 5.3 bör vissa av bestämmelserna i den tillfälliga lagen tillämpas vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd från ett barn vars ansökan har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Det gäller bestämmelserna om längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn, om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet och om

uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som hunnit bli vuxna när det tidsbegränsade uppehållstillståndet på grund av verkställighetshinder löper ut. Vidare gäller det bestämmelserna om skyldighet att redovisa studieaktivitet, om återkallelse av uppehållstillstånd och om överklagande.

Bestämmelserna i den tillfälliga lagen bör även efter lagens giltighetstid gälla för överklagande av beslut som har fattats enligt den lagen.

I förarbetena till den tillfälliga lagen anges att den som har haft ett längre tillstånd för studier ska ha möjlighet att beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning enligt 17 § i den tillfälliga lagen även en tid efter det att den tillfälliga lagen har upphört att gälla. En utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande är normalt treårig. Uppehållstillståndens giltighetstid kommer därmed i regel inte att överstiga tre år och sex månader. Därför bör lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå upphöra att gälla den 20 januari 2023. Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå som beviljas enligt lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå bör gälla som längst till den dag lagen upphör att gälla. För att uppehållstillstånd som beviljas enligt lagen inte ska vara kortare än tretton månader bör bestämmelsen upphöra att gälla den 20 december 2021. För att ett uppehållstillstånd för fortsatta studier som längst ska gälla till den 20 januari 2023 bör de bestämmelserna också upphöra att gälla den 20 december 2021. För att ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning som längst ska kunna gälla till samma datum bör den bestämmelsen upphöra att gälla den 20 juli 2022. Permanent uppehållstillstånd vid försörjning bör kunna beviljas även efter lagens giltighetstid om ansökan har registrerats hos Migrationsverket under lagens giltighetstid, dvs. före den 20 januari 2023, och utlänningen senast vid den tidpunkten har fullföljt utbildningen. Den bestämmelsen bör därför gälla även efter lagens giltighetstid om ansökan har registrerats före den 20 januari 2023 och sökanden har haft ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, ett uppehållstillstånd för fortsatta studier eller ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och senast vid den tidpunkten har fullföljt utbildningen. Vidare bör lagen kunna tillämpas för överklagande av beslut som Migrationsverket fattat enligt lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd. Bestämmelser i enlighet med vad som redovisats bör därför tas in i övergångsbestämmelserna i den tillfälliga lagen och i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå. Att vissa bestämmelser i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska upphöra att gälla innan lagen i övrigt upphör bör dock regleras i separata ändringsförfattningar.

14 Kostnader och andra konsekvenser

Bedömning: Förslagen påverkar inte statens kostnader för asylprövning och mottagande. Migrationsverket kan i enskilda ärenden få en ökad arbetsbörda men som helhet kommer förslagen att innebära att den blir försumbar. Även förslagens påverkan på domstolarna kommer att bli försumbar. Förslagen bedöms därför rymmas inom befintliga anslagsramar. Förslagen medför inga nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas.

Skälen för bedömningen

Kostnader och arbetsbörda

Det huvudsakliga syftet med förslaget är att uppmuntra till studier på gymnasial nivå. Förslaget innebär att den som har påbörjat studier i gymnasieskolan eller motsvarande i vissa fall kan få ett uppehållstillstånd med en längre giltighetstid. Det är den enskilde som har att visa att förutsättningarna för ett längre uppehållstillstånd är uppfyllda. En sådan bedömning bör inte bli särskilt komplicerad.

För de gymnasieungdomar som inte längre uppfyller kraven för att beviljas ett uppehållstillstånd i Sverige vid prövningen av om ett nytt uppehållstillstånd ska beviljas innebär förslaget att de i vissa fall kan få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Det kan dock antas att de ansöker om uppehållstillstånd på annan grund än studier i första hand. Förslaget innebär därför inte något ökat antal ärenden för Migrationsverket.

Den tillfälliga lagen ska gälla i högst tre år. Det innebär att när ett längre uppehållstillstånd för studier eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå har löpt ut kommer i de flesta fall utlänningslagens regler att gälla. Det innebär i sin tur att den som har skyddsskäl kommer att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Endast de som inte har rätt till permanent uppehållstillstånd enligt utlänningslagen torde därför vilja ha ett nytt uppehållstillstånd för fortsatta studier eller ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Denna grupp bedöms vara mycket liten. De eventuella kostnadsökningarna i denna del bedöms därför vara försumbara. Som en följd av att det kommer att beviljas fler längre tidsbegränsade uppehållstillstånd än annars kommer antalet ärenden om förlängning av uppehållstillstånd att minska, vilket bidrar till en minskad arbetsbelastning för Migrationsverket.

Den studerande ska varje år lämna in intyg eller liknande för att redovisa att han eller hon aktivt deltar i utbildningen och Migrationsverket kommer även i vissa fall behöva pröva om ett uppehållstillstånd bör återkallas. Prövningen förväntas inte innehålla omfattande eller svåra moment.

Sammantaget bedöms konsekvenserna av förslaget för Migrationsverket kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För domstolarnas del innebär förslaget en marginell ökning av antalet överklagade beslut, vilket bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar.

Förslaget medför inte några nya åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. Förslaget kan dock antas innebära att fler unga deltar i en gymnasieutbildning eller motsvarande, vilket medför något ökade kostnader för utbildningsplatser på gymnasial nivå. Eftersom detta i sin tur bidrar till nyanländas etablering på arbetsmarknaden bedöms det i förlängningen sannolikt även leda till ökade skatteintäkter och minskade kostnader för ekonomiskt bistånd.

Även för enskilda individer kommer förslaget att innebära en mer förmånlig ordning än vad som annars hade varit fallet.

Barnkonsekvensanalys

Enligt art 3 (1) i FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ. Bedömningen och fastställandet av barnets bästa förutsätter att konsekvenserna av en åtgärd analyseras utifrån de rättigheter barnet har enligt barnkonventionen. Vid beslut om åtgärder som rör barn kan konventionsstater behöva väga barnets bästa mot andra samhällsintressen. En central utgångspunkt i föreliggande analys är de ställningstaganden regeringen har gjort angående migrationspolitiken i samband med den tillfälliga lagen (prop. 2015/16:174). Att barnets bästa ska sättas i främsta rummet betyder dock att barnets intressen har hög prioritet och inte bara är ett bland flera överväganden.

Förslaget innebär att barn mellan 17 och 18 år kan få uppehållstillstånd med längre giltighetstid än de annars hade fått. I vissa fall utgör studierna dessutom en ny grund för uppehållstillstånd i Sverige. Detta innebär bl.a. att det kan bli fråga om olika långa uppehållstillstånd för medlemmar i samma familj. De föreslagna åldersgränserna innebär dock att barn inte riskerar att skiljas från sin familj och bli ensamma kvar i landet när övriga familjemedlemmars uppehållstillstånd löper ut. För ensamkommande barn som saknar ordnat mottagande i hemlandet är regelverket något generösare än för övriga ungdomar, bl.a. är åldersgränserna lägre i vissa fall. Det är dock viktigt att systemet för ensamkommande barn är snarlikt det som gäller för övriga. Annars finns en risk för att familjer väljer att skicka hit sina barn ensamma eller att familjer som kommit hit tillsammans inte vågar avslöja att barnen är deras vilket i sin tur kan medföra att familjen inte vågar leva tillsammans. Ett sådant system skulle alltså kunna uppfattas uppmuntra till familjesplittring. Eftersom förslaget innebär ett starkare incitament för studier torde fler barn än annars påbörja gymnasieutbildning. Detta främjar deras personliga utveckling och etablering i samhället. Förslagen innebär inte någon försämring för barn jämfört med vad som gäller i dag och huvudregeln är fortsatt att den som har skyddsskäl alltid får stanna i landet.

Konsekvenser för jämställdhet mellan kvinnor och män och flickor och pojkar

Betydligt fler pojkar och män än flickor och kvinnor söker asyl i Sverige, vilket får genomslag även när det gäller beslut om förlängda eller beviljade uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Pojkar och män är överrepresenterade på introduktionsprogrammet språkintröduktion medan kvinnor är överrepresenterade inom vuxenutbildningen.

Förslaget bedöms inte påverka könsfördelningen på utbildningar.

15 Författningskommentar

15.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

5 § Om inte något annat följer av 18 §, ska ett uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716) i stället för vad som anges i tredje stycket den paragrafen vara tidsbegränsat.

Om utlänningsen är flykting ska uppehållstillståndet gälla i tre år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket på kortare tid än tre år ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat, om inte något annat följer av 17 eller 18 §. Det nya tillståndet ska gälla i tre år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

Om utlänningsen är alternativt skyddsbehövande ska uppehållstillståndet gälla i tretton månader, om inte något annat följer av 16 a §. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt första stycket ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat, om inte något annat följer av 17 eller 18 §. Det nya tillståndet ska gälla i två år, om inte något annat följer av 16 a § eller tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver en kortare giltighetstid. Giltighetstiden får dock inte vara kortare än ett år.

I paragrafen finns bestämmelser om giltighetstiden på uppehållstillstånd som beviljas en flykting eller en alternativt skyddsbehövande enligt 5 kap. 1 § UtlL. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Första stycket ändras för att tydliggöra att barn i vissa fall kan beviljas permanent uppehållstillstånd enligt 18 §.

Andra stycket ändras bl.a. till följd av att en person som är flykting enligt 16 a § kan få ett längre tidsbegränsat uppehållstillstånd än tre år om han eller hon studerar på gymnasial nivå. Övriga ändringar i andra stycket innebär att en flykting som med hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen har haft ett tidsbegränsat

uppehållstillstånd på kortare tid än tre år kan få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på tre år vid förlängningstillfället om han eller hon alltså är flykting men då inte utgör en säkerhetsrisk. Om han eller hon fortfarande utgör en sådan risk ska i stället giltighetstiden på uppehållstillståndet vara minst ett år.

Tredje stycket ändras till följd av att en person som är alternativt skyddsbehövande enligt 16 a § kan få ett längre tidsbegränsat uppehållstillstånd om han eller hon studerar på gymnasial nivå.

6 § Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 utlänningslagen (2005:716) ska, om den person som utlänningslagen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §, beviljas om flyktingen bedöms ha välgrundade utsikter att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Vid tillämpning av 5 kap. 17 a § andra stycket utlänningslagen får uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 b samma lag vägras om någon av makarna eller samborna är under 21 år.

Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § utlänningslagen ska inte beviljas om den person som utlänningslagen åberopar anknytning till är en flykting som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Första stycket och andra stycket ändras på så sätt att bestämmelserna även gäller en flykting vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a §.

7 § Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 eller 3 a § utlänningslagen (2005:716) ska inte beviljas om den person som utlänningslagen åberopar anknytning till är en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §.

Om den som utlänningslagen åberopar anknytning till fick sin ansökan om uppehållstillstånd registrerad hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare ska dock uppehållstillstånd beviljas

1. enligt 5 kap. 3 § första stycket 4 utlänningslagen, och
2. i samma utsträckning som uppehållstillstånd ska beviljas enligt 6 § första stycket för den som åberopar anknytning till en flykting.

I paragrafen finns en bestämmelse om uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Första stycket ändras så att det framgår att uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 eller 3 a § UtL inte heller beviljas om den person som utlänningslagen åberopar anknytning till är en alternativt skyddsbehövande vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a §.

8 § Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 3 § första stycket 1–4 utlänningslagen (2005:716) på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a § ska, i stället för vad som anges i 5 kap. 3 § tredje stycket och 8 § utlänningslagen, gälla för samma tid som uppehållstillståndet för den person som det åberopas anknytning till.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om giltighetstiden för vissa uppehållstillstånd.

Paragrafen ändras så att bestämmelserna även gäller i fall när det är fråga om anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 16 a §.

10 § Kraven i 9 § gäller inte om den person som utlänningsen återopar anknytning till är ett barn.

Kraven i 9 § gäller heller inte om sökanden är ett barn som har fötts i Sverige och den som barnet återopar anknytning till är förälder till barnet och sammanbor med barnet i Sverige.

Om den person som utlänningsen återopar anknytning till har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande eller förklarats vara flykting eller alternativt skyddsbehövande gäller kraven i 9 § endast om

1. ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter att den person som utlänningsen återopar anknytning till har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande eller förklarats vara flykting eller alternativt skyddsbehövande,

2. familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har en särskild anknytning till, eller

3. utlänningsen och den person som utlänningsen återopar anknytning till inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

I paragrafen behandlas när undantag från huvudregeln om försörjningskrav i 9 § får göras. Övervägandena finns i avsnitt 12.3.

Det nya *andra stycket* innebär att något försörjningskrav inte ska ställas i ärenden där den sökande är ett barn som har fötts i Sverige när föräldern har uppehållstillstånd och bor tillsammans med barnet i Sverige.

12 § Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a eller 18 §*. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i två år, *om inte något annat följer av 16 a, 17 eller 18 §*.

I paragrafen finns bestämmelser om giltighetstiden för uppehållstillstånd som beviljas enligt 5 kap. 6 § UtL.

Paragrafen ändras till följd av att uppehållstillstånd med längre giltighetstid enligt 16 a § kan beviljas för den som studerar på gymnasial nivå och för att tydliggöra att barn kan beviljas permanent uppehållstillstånd enligt 18 § även vid första prövningstillfället.

15 § Ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a eller 18 §*. Om ett nytt uppehållstillstånd beviljas ska även det nya tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader, *om inte något annat följer av 16 a, 17 eller 18 §*.

I paragrafen finns bestämmelser om giltighetstiden för uppehållstillstånd som beviljas enligt 12 kap. 18 § första stycket UtL.

Paragrafen ändras till följd av att uppehållstillstånd med längre giltighetstid enligt 16 a § kan beviljas för den som studerar på gymnasial

nivå och för att tydliggöra att barn kan beviljas permanent uppehållstillstånd enligt 18 § även vid första prövningstillfället.

Längre uppehållstillstånd för studier

16 a § Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska i stället för vad som följer av 5, 12 eller 15 § bestämmas i enlighet med tredje stycket om utlänningen

1. har fyllt 17 men inte 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Detsamma ska gälla för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet om barnet

1. har fyllt 17 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, och
3. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Giltighetstiden ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får giltighetstiden bestämmas enligt tredje stycket även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett längre uppehållstillstånd på grund av gymnasiestudier för den vars uppehållstillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen och för ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 4.3.

Enligt första stycket ska en utlänning få ett längre uppehållstillstånd om han eller hon beviljas uppehållstillstånd som flykting, som alternativt skyddsbehövande, på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller på grund av verkställighetshinder, om tillståndet ska tidsbegränsas enligt 5, 12 eller 15 §, och om vissa villkor är uppfyllda. För det första ska han eller hon ha fyllt 17 men inte 25 år. För det andra ska han eller hon ha påbörjat en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan eller studera på heltid på en annan motsvarande utbildning. De nationella programmen kan vara yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Introduktionsprogrammen är inte nationella program. Med en annan motsvarande utbildning avses utbildning på gymnasial nivå inom komvux och särsvux samt allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola. För det tredje ska han eller hon inte tidigare ha fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det innebär att en person som har fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning inte ska kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier. Detsamma gäller den som av en högskola

har bedömts behörig till högskoleutbildning. Den sista förutsättningen för att kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier är att utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Av *andra stycket* framgår att ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet också ska kunna beviljas ett längre uppehållstillstånd om han eller hon har fyllt 17 år, studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Av *tredje stycket* framgår att giltighetstiden på tillståndet ska bestämmas till sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola där något krav på individuell studieplan inte finns, enligt motsvarande planeringsdokument.

Enligt *fjärde stycket* kan ett längre uppehållstillstånd beviljas även om studierna inte bedrivs på heltid om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan t.ex. vara att någon på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid eller att någon endast behöver komplettera en utländsk utbildning och sådan komplettering inte kan ske på ett sätt som motsvarar heltidsstudier.

16 b § *Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas ett ensamkommande barn enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet ska vara fyra år, om*

- 1. barnets första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,*
- 2. barnet har fyllt 17 år,*
- 3. barnet studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, och*
- 4. barnet inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.*

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett längre uppehållstillstånd på grund av gymnasiestudier för den som annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Paragrafen innehåller bestämmelser som innebär att ett ensamkommande barn som beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL på grund av att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som har påbörjat gymnasiala studier i vissa fall ska få ett uppehållstillstånd som gäller i fyra år.

Enligt *första stycket* gäller som en första förutsättning att barnets första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Barnet måste också ha fyllt 17 år. Vidare måste barnet studera i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan. Det är tillräckligt att barnet studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Ett längre tillstånd kan beviljas såväl första gången som barnet beviljas uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL som i fall då det är aktuellt med ett förnyat sådant tillstånd. En sista förutsättning för ett längre tillstånd enligt paragrafen är att barnet inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

16 c § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § ska beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. har fyllt 18 men inte 25 år,
2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan,
3. inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Detsamma ska gälla för en utlänning som har haft, eller annars skulle beviljas, ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Den nedre åldersgränsen ska dock vara 17 år. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska den nedre åldersgränsen också vara 17 år.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska uppehållstillståndet dock gälla i 24 månader.

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå på grund av studier på ett introduktionsprogram för den vars tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen och för den som har haft eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.1 och 5.4.1.

Enligt första stycket ska en utlänning vars tidigare uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § vid en ansökan om nytt uppehållstillstånd i vissa fall kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på introduktionsprogram. En förutsättning är att han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år. Vidare krävs att han eller hon inte tidigare har fullföljt en gymnasieutbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det innebär att en person som har fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning inte ska kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier. Detsamma gäller den som av en högskola har bedömts behörig till högskoleutbildning. En sista förutsättning för ett uppehållstillstånd enligt paragrafen är att utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Av andra stycket framgår att även den som har haft eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtIL för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet kan beviljas ett uppehållstillstånd enligt paragrafen om villkoren i första stycket är uppfyllda. När det gäller den nedre åldersgränsen är det dock tillräckligt att personen har fyllt 17 år. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen är det också tillräckligt att personen har fyllt 17 år. Paragrafen är tillämplig både i fall där ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § redan har beviljats och i fall där ett sådant tillstånd annars skulle beviljas.

Enligt *tredje stycket* ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Om utlänningen är alternativt skyddsbehövande eller annars skulle beviljas ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen ska uppehållstillståndet dock gälla i 24 månader.

Av *fjärde stycket* framgår att möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd enligt paragrafen bara finns en gång.

16 d § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 c eller 16 h § ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2–4. Detsamma ska gälla för en utlänning som uppfyller villkoren i 16 a § första stycket och som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande för den vars uppehållstillstånd ska tidsbegränsas enligt den tillfälliga lagen och för ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.2 och 5.4.2.

Enligt *första stycket* ska en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 c eller 16 h § vid en ansökan om nytt uppehållstillstånd beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har fyllt 18 men inte 25 år och uppfyller villkoren i 16 a § första stycket 2–4. För att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ska utlänningen alltså ha påbörjat en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller studera på heltid på en annan motsvarande utbildning. De nationella programmen kan vara yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Introduktionsprogrammen är inte nationella program. Med en annan motsvarande utbildning avses utbildning på gymnasial nivå inom komvux och särsvux samt allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola. Vidare ska han eller hon inte tidigare ha fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det innebär att en person som har fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning inte ska kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier. Detsamma gäller den som av en högskola har bedömts behörig till högskoleutbildning. Den sista förutsättningen för att kunna få ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå är att utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Detsamma gäller för en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtL för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet. När det gäller den nedre åldersgränsen är det dock tillräckligt att personen har fyllt 17 år.

Om utlänningen ansöker om och har rätt till ett nytt uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 eller 6 § eller 12 kap. 18 § första stycket UtL blir inte denna bestämmelse tillämplig utan i stället 16 a §.

Enligt *andra stycket* ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument.

I *tredje stycket* anges att ett uppehållstillstånd kan beviljas även om studierna inte bedrivs på heltid om det finns särskilda skäl. Angående vad som kan utgöra sådana särskilda skäl, se kommentaren till 16 a §.

16 e § En utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med uppskjuten verkställighet därför att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs,

3. utlänningen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

4. utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

Ett beslut om av- eller utvisning får inte verkställas innan frågan om uppehållstillstånd har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för en utlänning som har fått eller annars skulle få ett avlägsnandebeslut med uppskjuten verkställighet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Enligt *första stycket* ska en utlänning som har fått, eller annars skulle få, ett beslut om av- eller utvisning med en uppskjuten verkställighet därför att verkställighet inte kan ske för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om vissa villkor är uppfyllda. Paragrafen är alltså tillämplig både i fall där ett av- eller utvisningsbeslut redan har fattats och i fall där Migrationsverket annars skulle fatta ett sådant beslut. Det kan alltså handla om utläningar som är under eller över 18 år vid prövningen men som kom till Sverige som ensamkommande barn. I vissa fall kan det förekomma att utlänningen haft ett första uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtL men inte kan få ett nytt sådant tillstånd. För att uppehållstillstånd ska bli aktuellt enligt paragrafen krävs för det första att utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. För det andra ska utlänningen befinna sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå ges in. För det tredje

ska utlänningen studera i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning. För det fjärde får utlänningen inte utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Enligt *andra stycket* ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Enligt *tredje stycket* får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid om det finns särskilda skäl. Angående vad som kan utgöra sådana särskilda skäl, se kommentaren till 16 a §.

I *fjärde stycket* anges att beslutet om av- eller utvisning inte får verkställas innan frågan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå har avgjorts genom ett beslut som har fått laga kraft.

16 f § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen (2005:716) för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte kan få ett längre tillstånd enligt 16 b § eller ett uppehållstillstånd enligt 16 e § ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om

1. utlänningens första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare,

2. utlänningen befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs,

3. utlänningen studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning, och

4. utlänningen inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen, som är ny, behandlas möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för den som har haft ett uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtL men som inte kan få ett förlängt tillstånd enligt 16 b § eller ett uppehållstillstånd enligt 16 e §. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Paragrafen träffar de som före aviseringen av den tillfälliga lagen kom hit som ensamkommande barn och fick ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 11 § UtL på grund av verkställighetshinder men som hunnit bli vuxna när prövningen av en ny ansökan om uppehållstillstånd äger rum. De som vid den prövningen fortfarande är under 18 år kan antingen få ett förlängt tillstånd enligt 16 b § om det är aktuellt att fatta ett nytt beslut enligt 5 kap. 11 § UtL eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 e § om det är aktuellt att fatta ett beslut om utvisning med uppskjuten verkställighet.

Enligt *första stycket* ska en utlänning vars första ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare och som har beviljats ett uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder för att det saknas ett ordnat mottagande i hemlandet beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon befinner sig i Sverige när ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå görs, studerar i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning och inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Enligt *andra stycket* ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat och gälla i fyra år.

Av *tredje stycket* framgår att undantag från kravet på heltidsstudier kan göras om det finns särskilda skäl. Angående vad som kan utgöra sådana särskilda skäl, se kommentaren till 16 a §.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier

16 g § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d § och som inte har fullföljt sin utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon inte har fyllt 25 år, uppfyller förutsättningarna i 16 a § första stycket 2–4 och aktivt har deltagit i utbildningen.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen, som är ny, behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier med anledning av studier på ett nationellt program eller motsvarande. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Enligt *första stycket* ska en utlänning, som har beviljats ett längre uppehållstillstånd eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå med anledning av studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande, kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon inte har fullföljt sin utbildning. För att ett tillstånd för fortsatta studier ska kunna beviljas ska utlänningen vara under 25 år och uppfylla förutsättningarna i 16 a § första stycket 2–4. Detta innebär att utlänningen för det första ska ha påbörjat en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller studera på heltid på en annan motsvarande utbildning. De nationella programmen kan vara yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Introduktionsprogrammen är inte nationella program. Med en annan motsvarande utbildning avses utbildning på gymnasial nivå inom komvux och särvox samt allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola. För det andra ska han eller hon inte tidigare ha fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det innebär att en person som har fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning inte ska kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier. Detsamma gäller den som av en högskola har bedömts behörig till högskoleutbildning. För det tredje ska utlänningen inte utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet. En ytterligare förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas enligt denna paragraf är att utlänningen aktivt har deltagit i utbildningen.

I *andra stycket* anges att uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

I tredje stycket anges att ett uppehållstillstånd kan beviljas även om studierna inte bedrivs på heltid om det finns särskilda skäl. Angående vad som kan utgöra sådana särskilda skäl, se kommentaren till 16 a §.

16 h § En utlänning som vid första prövningen av sin asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § därför att det saknades ett ordnat mottagande i hemlandet och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

- 1. inte har fyllt 25 år,*
 - 2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och*
 - 3. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.*
- Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.*
Upphållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

I paragrafen, som är ny, behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier med anledning av studier på ett introduktionsprogram. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Enligt första stycket ska en utlänning, som vid första prövningen av asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå med anledning av studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet upphör att gälla kunna beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. För att ett tillstånd för fortsatta studier ska kunna beviljas ska utlänningen vara under 25 år och fortfarande studera på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Vidare ska utlänningen inte utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

I andra stycket anges att uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.

Av tredje stycket framgår att möjligheten att beviljas ett uppehållstillstånd enligt paragrafen bara finns en gång.

Upphållstillstånd efter fullföljd utbildning

16 i § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt 16 d eller 16 g § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

I paragrafen, som är ny, behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Enligt första stycket ska den som har haft ett längre uppehållstillstånd för studier och den som har beviljats ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett nationellt program eller motsvarande eller för fortsatta studier med anledning av studier på ett nationellt program eller motsvarande, kunna beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Ett sådant tillstånd kan beviljas den som inte hunnit

fullfölja sin utbildning sex månader före det att det tidigare tillståndet löper ut, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Med fullföljd utbildning avses att personen i fråga har ett examensbevis eller studiebevis från ett nationellt program i gymnasieskola eller i gymnasiesärskola eller från utbildning på gymnasial nivå inom komvux eller särsvux eller ett utfärdat intyg, efter folkhögskolans allmänna kurs, om grundläggande omfattningskrav motsvarande tre år på gymnasieskola.

Enligt *andra stycket* ska tillståndet vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

17 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12, 15, 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska såvida inte något annat följer av 17 a §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt *andra stycket* får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

I paragrafen finns en bestämmelse om permanent uppehållstillstånd.

Första stycket ändras så att det framgår att även en arbetsgivare som anställer en utlänning som har ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller som har ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska underrätta Skatteverket om anställningen senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades.

Andra stycket ändras så att det framgår att en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ ska beviljas ett permanent uppehållstillstånd när tiden för det tidsbegränsade tillståndet har löpt ut om han eller hon har en anställning som har anmälts till Skatteverket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

17 a § Uppehållstillstånd får vägras i fall som avses i 17 § om utlänningen

1. utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet, eller
2. har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan missskotsamhet.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om när permanent uppehållstillstånd kan vägras. Övervägandena finns i avsnitt 12.1.

Paragrafen innebär att permanent uppehållstillstånd får vägras i sådana fall som avses i 17 § om den sökande utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet eller har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet (jfr 5 kap. 17 och 17 a §§ UtL).

18 § Ett utländskt barn som ska beviljas ett uppehållstillstånd som ska tidsbegränsas enligt 5, 12, 15, *eller 16 a §* får ges ett permanent uppehållstillstånd om det vid en samlad bedömning av barnets situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

I paragrafen finns en bestämmelse om permanent uppehållstillstånd för barn.

Av ändringen framgår att barn som beviljas ett uppehållstillstånd som ska tidsbegränsas enligt 16 a § i den tillfälliga lagen också kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd om det finns sådana synnerligen ömmande omständigheter relaterat till ett varaktigt nedsatt hälsotillstånd hos barnet att det absolut krävs att han eller hon beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

19 § Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om förlängning av ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 8 eller 14 §, *som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§* eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 17 §.

Paragrafen reglerar undantag från huvudregeln i utlänningslagen att en ansökan om uppehållstillstånd inte får beviljas efter inresan i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen innebär att även en ansökan om uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 c, 16 d, 16 e eller 16 f §, för fortsatta studier enligt 16 g eller h § eller efter fullföljd utbildning enligt 16 i § får beviljas efter inresan.

Skyldighet att redovisa studieaktivitet

20 § *En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.*

Paragrafen, som är ny, behandlar skyldigheten för en studerande att redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen. Övervägandena finns i avsnitt 9.

Enligt *första stycket* ska den som har ett längre uppehållstillstånd för studier enligt 16 a eller 16 b § eller ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt någon av 16 d–16 f §§ redovisa för Migrationsverket årsvis att han eller hon aktivt deltar i utbildningen. Enligt 8 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska betyg efter

avslutade kurser dokumenteras i en betygskatalog. En elev har enligt 9 § samma förordning rätt att få ett utdrag ur betygskatalogen. Ett sätt för den studerande att visa att han eller hon aktivt har deltagit i utbildningen, i det fall eleven hunnit avsluta och således betygssatts i några kurser, kan därför vara att ge in ett sådant utdrag till Migrationsverket. Ett annat sätt kan vara att ge in dokumentation som visar att han eller hon har närvarat vid undervisningen eller underlag som visar att han eller hon följer sin individuella studieplan, om en sådan har upprättats, eller annars motsvarande planeringsdokument (se även 21 §).

Återkallelse av uppehållstillstånd

21 § Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Paragrafen, som är ny, reglerar återkallelse av ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 9.

Enligt första stycket får ett längre uppehållstillstånd för studier enligt 16 a eller 16 b §, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt någon av 16 c–16 f §§ eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier enligt 16 g eller 16 h § återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda eller om utlänningen inte aktivt har deltagit i utbildningen. Att förutsättningarna för ett tillstånd inte längre föreligger kan bero på att den studerande inte längre bedriver studier på heltid, dvs. har avbrutit sina studier eller inte följer sin individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument. Vidare ska frågan om återkallelse prövas om utlänningen inte fullgjort sin redovisningsskyldighet, trots att Migrationsverket har skickat en påminnelse till utlänningen om redovisningsskyldigheten, eller om utlänningen inte har visat att han eller hon aktivt har deltagit i utbildningen.

I och med att det i paragrafen anges att uppehållstillstånd *får* återkallas har Migrationsverket möjlighet att avstå från att återkalla även om förutsättningarna för en återkallelse i och för sig är uppfyllda. Det kan t.ex. ibland vara lämpligt om utlänningen vid prövningen fortfarande bedöms ha rätt till uppehållstillstånd enligt 5 kap. 1 och 6 § eller 12 kap 18 § första stycket UtL och Migrationsverket efter en återkallelse ändå skulle behöva utfärda ett nytt uppehållstillstånd.

I andra stycket finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela verkställighetsföreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Överklagande

22 § Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som ett beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716).

I paragrafen, som är ny, finns en bestämmelse om överklagande av Migrationsverkets beslut. Övervägandena finns i avsnitt 12.4.

I bestämmelsen anges att Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som ett beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § UtL. Detta innebär att Migrationsverkets beslut får överklagas till en migrationsdomstol om beslutet innebär avslag på en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallelse av ett uppehållstillstånd.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

6. Trots punkt 2 ska 16 b, 16 e, 16 f och 20–22 §§ tillämpas i ärenden där ett barns ansökan om uppehållstillstånd har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare.

7. Trots punkt 5 gäller lagen fortfarande för överklagande av beslut som har fattats enligt någon av 16 c–17 a §§ eller 21 §§ denna lag.

Sjätte punkten innebär att vissa av bestämmelserna i den tillfälliga lagen ska tillämpas vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd från ett barn trots att ansökan har registrerats hos Migrationsverket med registreringsdatum den 24 november 2015 eller tidigare. Det gäller bestämmelserna om längre uppehållstillstånd för ensamkommande barn, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som har fått, eller annars skulle få, ett av- eller utvisningsbeslut med uppskjuten verkställighet och uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för ensamkommande barn som hunnit bli vuxna när det tidsbegränsade uppehållstillståndet på grund av verkställighetshinder löper ut. Vidare gäller det bestämmelserna om skyldighet att redovisa studieaktivitet, återkallelse av uppehållstillstånd och överklagande.

Sjunde punkten innebär att lagen ska gälla även efter lagens giltighetstid för överklagande av beslut som har fattats enligt den lagen och som rör uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, permanent uppehållstillstånd vid försörjning eller återkallelse av uppehållstillstånd. Lagen ska alltså tillämpas när Migrationsverket gör sin rättidsprövning och när en domstol prövar överklagandet.

15.2 Förslaget till lag om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå

1 § En utlänningslag som har haft ett uppehållstillstånd enligt 16 c eller 16 h § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få

uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd enligt 3 §, ska beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
3. inte tidigare har fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst till den dag lagen upphör att gälla.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Enligt *första stycket* ska en utlänning, som har beviljats ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå för studier på ett introduktionsprogram enligt 16 c eller 16 h § den tillfälliga lagen eller enligt 3 § kunna beviljas ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå om han eller hon har påbörjat studier på ett nationellt program eller motsvarande när uppehållstillståndet upphör att gälla. För att beviljas ett sådant tillstånd måste utlänningen vara under 25 år. Vidare ska han eller hon ha påbörjat en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller studera på heltid på en annan motsvarande utbildning. De nationella programmen kan vara yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Introduktionsprogrammen är inte nationella program. Med en annan motsvarande utbildning avses utbildning på gymnasial nivå inom komvux och särsvux samt allmän kurs motsvarande gymnasieskolan vid folkhögskola. Han eller hon ska inte tidigare ha fullföljt en sådan utbildning eller en utländsk motsvarande utbildning. Det innebär att en person som har fått ett utlåtande från Universitets- och högskolerådet över att han eller hon har en utländsk utbildning motsvarande en svensk gymnasieutbildning inte ska kunna få ett längre uppehållstillstånd för studier. Detsamma gäller den som av en högskola har bedömts behörig till högskoleutbildning. Vidare ska utlänningen inte utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

I *andra stycket* anges att uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst till den dag lagen upphör att gälla.

I *tredje stycket* anges att ett uppehållstillstånd kan beviljas även om studierna inte bedrivs på heltid om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan t.ex. vara att någon på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att studera på heltid eller att någon endast behöver komplettera en utländsk utbildning och sådan komplettering inte kan ske på ett sätt som motsvarar heltidsstudier.

Uppehållstillstånd för fortsatta studier

2 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller som har haft ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ den lagen, eller enligt 1 §, och som inte har fullföljt sin utbildning, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
2. studerar på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning,
3. aktivt har deltagit i utbildningen, och
4. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader utöver den tid som återstår av utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller, om utlänningen studerar på folkhögskola, enligt motsvarande planeringsdokument, dock längst tretton månader i taget.

Om det finns särskilda skäl får uppehållstillstånd beviljas även om utlänningen inte studerar på heltid.

I paragrafen behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller motsvarande. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 16 g § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen. Till skillnad från 16 g § i den tillfälliga lagen finns inte någon nedre åldersgräns och det behöver vid detta tillfälle inte prövas om utlänningen tidigare genomgått en utländsk utbildning. Vidare omfattas även den som har haft ett uppehållstillstånd med en giltighetstid på fyra år.

3 § En utlänning som vid första prövningen av sin asylansökan beviljades ett uppehållstillstånd enligt 16 c § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige därför att det saknades ett ordnat mottagande i hemlandet, och som inte har påbörjat studier på ett nationellt program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan eller på heltid på en annan motsvarande utbildning när uppehållstillståndet löper ut, ska beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier om han eller hon

1. inte har fyllt 25 år,
 2. studerar på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, och
 3. inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.
- Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader.
Uppehållstillstånd enligt denna paragraf kan endast beviljas en gång.

I paragrafen behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd för fortsatta studier på ett introduktionsprogram i gymnasieskolan. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 16 h § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning

4 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om

utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning, om han eller hon inte utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat.

I paragrafen behandlas en möjlighet att beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 16 i § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen. Även den som har haft ett uppehållstillstånd med en giltighetstid på fyra år omfattas av bestämmelsen.

Permanent uppehållstillstånd

5 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Upphållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

I paragrafen finns en bestämmelse om permanent uppehållstillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 10. Paragrafen motsvarar 17 § i den tillfälliga lagen.

Enligt *första stycket* ska en arbetsgivare som anställer en utlänning som har ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § den tillfälliga lagen eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ underrätta Skatteverket om anställningen senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades.

Enligt *andra stycket* ska, om inte annat följer av 6 §, en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § den tillfälliga lagen eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt 1–4 §§ kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd när tiden för det tidsbegränsade tillståndet har löpt ut om han eller hon har en anställning som har anmälts till Skatteverket och

som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Att arbetsgivaren har anmält anställningen senare än den tidpunkt som anges i första stycket innebär inte att uppehållstillstånd inte kan beviljas. Däremot måste anställningen vara anmäld till Skatteverket när Migrationsverket fattar sitt beslut. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet. Uppehållstillstånd får beviljas med stöd av förevarande paragraf även om skyddsbehovet eller förutsättningarna för att beviljas uppehållstillstånd enligt 12 eller 15 § inte längre är uppfyllda. Med näringsverksamhet avses näringsverksamhet enligt 13 kap 1 § inkomstskattelagen (1999:1229). För att en verksamhet ska anses utgöra näringsverksamhet krävs bl.a. att den bedrivs regelbundet och varaktigt. Det saknar i detta sammanhang betydelse om inkomsterna härrör från egen verksamhet eller verksamhet som bedrivs i en juridisk person. Kravet på att kunna försörja sig kan uppfyllas oavsett hur inkomsterna beskattas. Kravet på att kunna försörja sig är normalt uppfyllt om det finns regelbundna inkomster som tillgodoser utlänningens eget uppehälle inklusive kostnaden för egen bostad. En förutsättning för att en anställning ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd är att skattelagstiftningen följs. Inkomsterna måste vara av sådan karaktär att de kommer att beskattas. Försörjningsförmågan måste ha en viss varaktighet för att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas.

Enligt *tredje stycket* får uppehållstillstånd på grund av försörjning inte beviljas en utlänning som är under 25 år om han eller hon inte har fullföljt gymnasieutbildning eller motsvarande. Med fullföljd gymnasieutbildning menas att personen i fråga har ett examensbevis eller studiebevis från ett nationellt program. I och med att en motsvarande utbildning ska jämföras omfattas även de som läser utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning eller folkhögskola eller har en utländsk motsvarande utbildning.

I *fjärde stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela verkställighetsföreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

6 § Uppehållstillstånd får vägras i fall som avses i 5 § om utlänningen

1. utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet, eller
2. har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet.

I paragrafen finns bestämmelser om när permanent uppehållstillstånd kan vägras. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 17 a § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

När ansökan om uppehållstillstånd ska vara gjord

7 § Det som föreskrivs i 5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) gäller inte för en utlänning som ansöker om tidsbegränsat uppehållstillstånd

enligt någon av 1–4 §§ eller som ansöker om permanent uppehållstillstånd enligt 5 §.

Paragrafen reglerar undantag från huvudregeln i utlänningslagen att en ansökan om uppehållstillstånd inte får beviljas efter inresan i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 19 § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Skyldighet att redovisa studieaktivitet

8 § En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 f §§ den lagen eller enligt 1 § ska varje år redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen.

Paragrafen behandlar skyldigheten för en studerande att redovisa för Migrationsverket att han eller hon aktivt deltar i utbildningen. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 20 § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Återkallelse av uppehållstillstånd

9 § Ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller som har beviljats enligt någon av 16 c–16 h §§ den lagen eller enligt någon av 1–3 §§ får återkallas om förutsättningarna för uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda, om utlänningen trots påminnelse inte uppfyller sin skyldighet att redovisa studieaktivitet eller om utlänningen inte aktivt deltar i utbildningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad som avses med att aktivt delta i en utbildning.

Paragrafen reglerar återkallelse av ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå eller ett uppehållstillstånd för fortsatta studier. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 21 § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Överklagande

10 § Migrationsverkets beslut enligt denna lag får överklagas till en migrationsdomstol i samma utsträckning som ett beslut kan överklagas enligt 14 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716).

I paragrafen finns en bestämmelse om överklagande av Migrationsverkets beslut. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Paragrafen motsvarar 22 § i den tillfälliga lagen, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 20 juli 2019.
2. Lagen upphör att gälla den 20 januari 2023.
3. Trots punkt 2 gäller 5 och 6 §§ fortfarande för en ansökan som har registrerats hos Migrationsverket före den 20 januari 2023 om utlänningen har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 d–16 g §§ eller 16 i § den lagen eller enligt 1, 2 eller 4 § och senast vid den tidpunkten fullföljt sin utbildning.
4. Trots punkt 2 gäller lagen fortfarande för överklagande av beslut som har fattats enligt denna lag.

Punkt 3 innebär att 5 § om permanent uppehållstillstånd vid försörjning och 6 § om att permanent uppehållstillstånd får vägras ska tillämpas för en ansökan som registrerats hos Migrationsverket innan lagen har upphört att gälla om utlänningen har beviljats ett längre uppehållstillstånd för studier, ett uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, ett uppehållstillstånd för fortsatta studier eller ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och utlänningen före den 20 januari 2023 har fullföljt sin utbildning.

Punkt 4 innebär att lagen ska gälla även efter lagens giltighetstid för överklagande av beslut som har fattats enligt den lagen. Lagen ska alltså tillämpas när Migrationsverket gör sin rättidsprövning och när en domstol prövar överklagandet.

15.3 Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

5 kap. 3 a § Upphållstillstånd får, om inte annat anges i 17 § andra stycket, ges till

1. en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges,

2. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet,

3. en utlänning som är förälder till och vårdnadshavare för samt sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige,

4. en utlänning som ska utöva umgänge, som inte är av begränsad omfattning, med ett barn som är bosatt i Sverige, och

5. en utlänning som har svenskt ursprung eller som under lång tid har vistats i Sverige med uppehållstillstånd.

Om en utlänning har getts uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också ges till utlänningens ogifta barn.

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänning som

1. är adopterad i Sverige i vuxen ålder,

2. är anhörig till en utlänning som är flykting eller annan skyddsbehövande, eller

3. på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

Av 6 § andra stycket och 7 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019, om utlänningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §* den lagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Ändringen i upplysningsbestämmelsen i *fjärde stycket* anger att det av 6 § andra stycket och 7 § första stycket lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte ska tillämpas under den tid som den tillfälliga lagen gäller, om utlänningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a §* den lagen.

8 § Ett uppehållstillstånd som beviljas en utlänning enligt 3 § första stycket 1 eller 3 a § första stycket 1 ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, såvida inte

1. utlänningen sammanbott utomlands med sin make eller sambo under en längre tid, eller

2. det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §* den lagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppskjuten invandringsprövning.

Ändringen i upplysningsbestämmelsen i *andra stycket* anger att det av 8 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första stycket inte ska tillämpas under den tid som den tillfälliga lagen gäller när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a §* den lagen.

11 § Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas om det finns ett hinder, som inte är bestående, mot att ett avvisnings- eller utvisningsbeslut verkställs.

I 16 a och 16 b §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige finns bestämmelser om uppehållstillståndets längd som gäller under perioden 1 juni 2017–19 juli 2019 för barn som beviljas uppehållstillstånd för att det saknas ordnat mottagande i hemlandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsbegränsat uppehållstillstånd vid tillfälliga verkställighetshinder.

Det nya *andra stycket* är en upplysningsbestämmelse som anger att det i 16 a och 16 b §§ lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige finns bestämmelser om uppehållstillståndets längd för barn som beviljas uppehållstillstånd på grund av att det saknas ordnat mottagande i hemlandet.

16 § En utlänning som med stöd av 8 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning får beviljas ett nytt tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd på den grunden endast om förhållandet består.

En utlänning som har familjeanknytning enligt 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket och som har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd i två år får ges ett permanent uppehållstillstånd. Om det finns särskilda skäl, får permanent uppehållstillstånd ges före tvåårsperiodens slut.

Har ett förhållande upphört får uppehållstillstånd ändå ges, om

1. utlänningen har särskild anknytning till Sverige,
2. förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlänningen, eller utlänningens barn, utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, eller

3. andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd.

Av 8 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte gäller under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har *ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a §* den lagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fortsatt uppehållstillstånd vid uppskjuten invandringsprövning.

Ändringen i upplysningsbestämmelsen i *fjärde stycket* anger att det av 8 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige framgår att första–tredje styckena inte ska tillämpas under den tid som den tidsbegränsade lagen gäller när ett uppehållstillstånd beviljas på grund av anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § den lagen.

17 a § Uppehållstillstånd får vägras i sådana fall som avses i 3 §, om

1. oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för att få uppehållstillståndet,

2. en utlänning adopterats eller ett äktenskap ingåtts eller ett samboförhållande inletts uteslutande i syfte att ge utlänningen rätt till uppehållstillstånd, eller

3. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillstånd får vägras även i sådana fall som avses i 3 § första stycket 1 eller 2 b, om

1. makarna eller samborna inte lever tillsammans eller inte har sådan avsikt,

2. den person till vilken anknytning åberopas eller utlänningen som sökt uppehållstillstånd är gift eller sambo med någon annan, eller

3. någon av makarna eller samborna är under 18 år.

Vid bedömningen av om uppehållstillstånd bör vägras ska hänsyn tas till utlänningens övriga levnadsomständigheter och familjeförhållanden.

Under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 gäller den avvikelse från andra stycket 3 som följer av 6 § första stycket lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige om utlänningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har

beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5 eller 16 a § den lagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 § UtIL får vägras.

Ändringen i upplysningsbestämmelsen i *fjärde stycket* anger att under perioden 20 juli 2016–19 juli 2019 gäller andra stycket 3 med den avvikelse som följer av 6 § första stycket lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlännningen åberopar anknytning till en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt 16 c § eller ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § den lagen.

18 § En utlännings som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan om uppehållstillstånd får inte bifallas efter inresan.

Första stycket gäller dock inte om

1. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd här som flykting eller annan skyddsbehövande enligt 1 § eller kan beviljas uppehållstillstånd här med stöd av 21 kap. 2, 3 eller 4 §,

2. utlännningen med stöd av 6 § bör beviljas uppehållstillstånd här,

3. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats en utlännings med familjeanknytning med stöd av 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket,

4. utlännningen kan beviljas eller har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd här med stöd av 15 §,

5. utlännningen enligt 3 § första stycket 1–4, 3 a § första stycket 1–4 eller andra stycket har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att utlännningen reser till ett annat land för att ge in ansökan där,

6. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd med stöd av 3 § första stycket 5,

7. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som med stöd av 10 § har beviljats en utlännings i fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket,

8. utlännningen kan beviljas uppehållstillstånd enligt 15 a eller 15 d §,

9. utlännningen med stöd av 10 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning,

10. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd enligt 2 a eller 2 d §, eller

11. det annars finns synnerliga skäl.

Första stycket gäller inte heller om utlännningen har beviljats en visering för att besöka en arbetsgivare i Sverige eller är undantagen från kravet på visering om han eller hon ansöker om ett uppehållstillstånd för arbete inom ett slag av arbete där det råder stor efterfrågan på arbetskraft. En ytterligare förutsättning är att arbetsgivaren skulle förorsakas olägenheter om utlännningen måste resa till ett annat land för att ge in ansökan där eller att det annars finns särskilda skäl.

Vid skälighetsbedömningen enligt andra stycket 5 ska konsekvenserna för ett barn av att skiljas från sin förälder särskilt beaktas, om det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen gjorts före inresan i Sverige.

I fråga om uppehållstillstånd för en utlännings som ska avvisas eller utvisas enligt ett beslut som har fått laga kraft gäller föreskrifterna i 15 a och 20 §§ samt 12 kap. 16 b, 16 c och 18–20 §§.

I 7 § lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå föreskrivs ytterligare undantag från första stycket under perioden 20 juli 2019–19 januari 2023.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när en ansökan om uppehållstillstånd ska vara gjord.

Ändringen i upplysningsbestämmelsen i *sjätte stycket* anger att det i 7 § i lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå föreskrivs ytterligare undantag från första stycket. Dessa kompletterande undantag gäller under den period som den lagen gäller.

15.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

2 § Lagen gäller en nyanländ som har fyllt 20 men inte 65 år och som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om uppehållstillståndet har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),
2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,
3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, *eller*
4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om målgruppen för lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Övervägandena finns i avsnitt 11.

Av *punkt 4 i första stycket*, som är ny, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning enligt någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige omfattas av lagen.

Av *andra stycket*, som är nytt, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige omfattas av lagen.

15.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

2 § Lagen gäller en nyanländ som har fyllt 20 men inte 65 år och som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om uppehållstillståndet har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),
2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,
3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen,
4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, *eller*

5. någon av 1–4 §§ lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om målgruppen för lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Övervägandena finns i avsnitt 11.

Av punkt 5 i första stycket, som är ny, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning enligt 1, 2, 3 eller 4 § lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå omfattas av lagen.

15.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

2 § Lagen gäller en nyanländ som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om det har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),

2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,

3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen, eller

4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om målgruppen för lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Övervägandena finns i avsnitt 11.

Av punkt 4 i första stycket, som är ny, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller efter fullföljd utbildning enligt någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige omfattas av lagen.

Av andra stycket, som är nytt, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige omfattas av lagen.

15.7 Förslaget till lag om ändring i lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

2 § Lagen gäller en nyanländ som har beviljats ett uppehållstillstånd som kan ligga till grund för folkbokföring, om det har beviljats enligt

1. 5 kap. 1, 2, 4 eller 6 § utlänningslagen (2005:716),
2. 12 kap. 18 § utlänningslagen,
3. 21 eller 22 kap. utlänningslagen,
4. någon av 16 c–16 i §§ lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, *eller*
5. någon av 1–4 §§ lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Detsamma gäller den som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om målgruppen för lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Övervägandena finns i avsnitt 11.

Av *punkt 5 i första stycket*, som är ny, framgår att personer som beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, för fortsatta studier eller uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning enligt 1, 2, 3 eller 4 § lagen (xxxx:xxx) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå omfattas av lagen.